

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
หลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาการ

คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๖ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
๒. หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๕
๓. หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	๖
๔. หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล	๑๙
๕. หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๓๒
๖. หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์	๓๔
๗. หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๓๕
๘. หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร	๓๙
 ภาคผนวก ก	
คำอธิบายรายวิชา	๔๐
 ภาคผนวก ข	
รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตร	๕๖
 ภาคผนวก ค	
ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๙๐
 ภาคผนวก ง	
ประวัติและผลงานอาจารย์	๑๒๓
 ภาคผนวก จ	
ประกาศอนุมัติหลักสูตรและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	๑๒๙

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๐๐๓๑๕
 ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Sociology and Anthropology

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)
 ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)
 ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Sociology and Anthropology)
 ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Sociology and Anthropology)

๓. วิชาเอก

ไม่มี

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

๑๔๐ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรีหลักสูตร ๔ ปี

๕.๒ ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย เอกสารและตำราในวิชาหลักเป็นตำราภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

๕.๓ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับปรุงจาก หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา พ.ศ. ๒๕๕๕
 เปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

๖.๒ สภาวิชาการเห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๓ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตรในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันที่ ๒๖ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๑

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ๘.๑ นักวิชาการด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- ๘.๒ นักวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- ๘.๓ นักจิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ
- ๘.๔ ผู้จัดการและนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ๘.๕ ผู้จัดการและนักพัฒนาสังคมและชุมชน
- ๘.๖ ผู้จัดการโครงการสังคมสงเคราะห์
- ๘.๗ ผู้ตรวจสอบงานพัฒนาสังคมชนบทและนคร
- ๘.๘ ผู้จัดการและนักวิเคราะห์ฐานข้อมูล
- ๘.๙ ผู้บริหารและผู้นำองค์กรทางสังคม
- ๘.๑๐ ผู้สื่อข่าวด้านสังคมและวัฒนธรรม

๙. ชื่อ ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ชื่อ-ฉายา/นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่ง	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปี พ.ศ.
พระครูปริยัติกิตติธำรง,ดร. ๓-๓๐๑๔๐-๐๑๗๙-๔๙๓	รอง ศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Science) M.A. (Sociology) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	Magadh University India University of Poona, India ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๘ ๒๕๓๒ ๒๕๓๐
พระมหาสุเทพ สุปญฺติโต ๓-๓๐๑๒๐-๐๕๑๙-๕๙๘	อาจารย์	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) พธ.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๕ ๒๕๔๑
ดร.ณัฐพงศ์ สว่างวรรณ ๓-๑๐๐๑๐-๐๔๓๓-๕๑๔	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Science) M.A. (Anthropology) พธ.บ. (มานุษยสังคมศาสตร์)	Magadh University, India Poona University, India ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๒๒ ๒๕๒๐
นายผดุง วรรณทอง ๓-๔๖๐๕-๐๐๑๓๘-๔๒๘	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) พธ.บ. (สันสกฤต)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๐ ๒๕๔๖
นายดาวเหนือ บุตรสีทา ๑-๓๔๑๖-๐๐๐๒๗-๓๗๒	อาจารย์	ศศ.ม. (การบริหารการพัฒนาสังคม) พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๒

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองประกอบพิจารณาในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์ทางสังคม

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเป็นผลมาจากการพัฒนาทางสังคมและกระบวนการโลกาภิวัตน์ทำให้องค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมต้องปรับกระบวนการทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและเพื่อให้มีความยั่งยืน โดยในระดับโลกนั้น องค์กรสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีความเชื่อมโยงกันขึ้นใหม่เรียกว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ประกอบด้วยเป้าหมายสำคัญ ๑๗ เป้าหมาย ใช้เป็นทิศทางการพัฒนาครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี (กันยายน ๒๕๕๘ ถึงสิงหาคม ๒๕๗๓) ส่งผลให้ประเทศสมาชิกต้องนำมาเป็น

ส่วนหนึ่งของการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนาประเทศ การที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้นั้น สังคมต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีทักษะที่หลากหลายเพื่อสานพลังร่วมคิดร่วมสร้างสรรค์สังคม แสวงหาแนวทางแก้ปัญหาที่ตอบสนองต่อปัญหาสังคมรูปแบบใหม่ที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น พัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะการใช้ชีวิตในทศวรรษใหม่ที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ และค่านิยมต่างๆที่เลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงเป็นพลวัตอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

๑๑.๒ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

ความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม และการสื่อสารไร้พรมแดนทำให้พัฒนาการด้านเศรษฐกิจของโลกทั้งระดับจุลภาคและมหภาค เจริญก้าวหน้าท่ามกลางกระแสการแข่งขันกันอย่างรุนแรง เป็นปัจจัยสำคัญที่อาจนำความมั่นคงมั่งคั่ง (well-being) มาสู่สังคม หรืออาจก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมได้ในกรณีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจไม่มีความสมดุล กล่าวเฉพาะในประเทศไทย รัฐบาลมีแนวนโยบายในการพัฒนาความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจอย่างสร้างสรรค์และสมดุลโดยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๑๑.๓ สถานการณ์ทางการเมือง

ความเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้สถานการณ์ความผันผวน ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศในซีกโลกหนึ่งส่งผลกระทบต่อประเทศอื่นในอีกซีกโลกหนึ่งทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ความขัดแย้งทางแนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองการปกครองทั้งภายในและระหว่างประเทศปรากฏให้เห็นในการรายงานข่าวผ่านสื่อสารมวลชนหลากหลายช่องทาง ซึ่งความความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทุกระดับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ทิศทางการพัฒนาสังคมมีความก้าวหน้า หดชะงัก หรือแม้กระทั่งถอยหลัง กล่าวเฉพาะในประเทศไทย สถานการณ์ทางการเมืองยังอยู่ในช่วงของการการปฏิรูปและการเปลี่ยนผ่าน จึงเต็มไปด้วยกระแสความคิดทางการเมืองที่ขัดแย้งอย่างกว้างขวาง จึงเป็นความจำเป็นอยู่เองที่สังคมไทยและสังคมโลกต้องมีบุคลากรที่มีทักษะในการรับรู้รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีทักษะในการใช้ปัญญาแสดงเหตุผลต่อสาธารณะอย่างสร้างสรรค์

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา พิจารณาสภาพความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองทั้งในระดับโลก ระดับประเทศ และย่อยลงมาถึงระดับสังคม ชุมชน หมู่บ้าน ครอบครัว ดังกล่าวแล้วเห็นว่ามีคามจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๙ ใหม่ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อผลิตบัณฑิตด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาที่มีศักยภาพด้านการเรียนรู้และทักษะชีวิต สามารถประยุกต์องค์ความรู้ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนาตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน อีกทั้งสามารถบูรณาการวิชาการด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเพื่อการเผยแผ่และที่สำคัญคือเพื่อให้บัณฑิตเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาสังคม ประเทศ และโลกได้อย่างสร้างสรรค์

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑ ผลกระทบต่อการพัฒนาหลักสูตร

การที่จะพัฒนาคนให้สามารถดำรงตนอยู่ในกระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังกล่าวมาได้ จำเป็นต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การอบรม ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีวิจรรย์ญาณอย่างสูงในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตส่วนตัวและมีศักยภาพทางปัญญาและทักษะชีวิตเพียงพอที่จะประเมินสถานการณ์ในอนาคต แสวงหาแนวทางในการเผชิญกับ

ปัญหาหรือความเปลี่ยนแปลง การดำรงตนอยู่ในสภาพสังคมพุทธวัฒนธรรมได้อย่างสร้างสรรค์ จึงนำมาสู่กระบวนการวิเคราะห์ปรับปรุงหลักสูตรทั้งในด้านเนื้อหาวิชาการและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงวัตถุประสงค์และจุดประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมตามกระแสสังคมโลกาภิวัตน์ โดยผนวกองค์ความรู้ด้านมนุษยวิทยาเพิ่มเข้ามา มุ่งหวังให้นิสิตที่เข้ามาศึกษาได้ถึงพร้อมด้วยวิชาการด้านสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา ใฝ่เรียนรู้ควบคู่กับการพัฒนาตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน บูรณาการวิชาการด้านสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๒.๒ ผลกระทบต่อพันธกิจของสถาบัน

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังกล่าว ทำให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยต้องทบทวนพันธกิจและพัฒนากิจการดำเนินงานตามพันธกิจอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงและพัฒนาจากฐานข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม (SWOT) มาโดยลำดับ ดังปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๑๒ ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา ในฐานะที่เป็นส่วนงานจัดการศึกษาภายใต้สังกัดคณะสังคมศาสตร์ จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและตามบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปโดยอัตโนมัติ เพื่อให้การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ครบกำหนดการปรับปรุงหลักสูตร มีความสมบูรณ์ด้านวิชาการทางด้านสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางสังคม สอดคล้องกับ ๑) ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและสาขาย่อยสำหรับสาขาวิชา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๓) หนังสือที่ ศธ ๐๔๐๖ (๒) / ว ๑๗๒ ของสำนักมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติในการรับทราบการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหลักสูตรของสภาสถาบันอุดมศึกษา ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ / ภาควิชาอื่นของสถาบัน (เช่นรายวิชาที่เปิดสอนเพื่อให้บริการคณะ/ภาควิชาอื่นหรือต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น)

๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

- รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา
- รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

-ไม่มี

๑๓.๓ การบริหารจัดการ

ดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งมีหัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก โดยทำงานประสานกับคณบดีคณะสังคมศาสตร์ การดำเนินงานด้านวิชาการอยู่ภายใต้การกำกับของสภาวิชาการของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญา

ประยุกต์องค์ความรู้ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และอยู่ร่วมอย่างสร้างสรรค์

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เชิงทฤษฎีด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาอย่างลึกซึ้งและมีทักษะด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างมีเหตุผล

๑.๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีเจตคติที่ดีในการพัฒนาตนเองตลอดชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน มีคุณธรรมจริยธรรม

๑.๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะด้านการวางแผนและการปฏิบัติการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมบนพื้นฐานแห่งหลักวิชาการด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรทันสมัยและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ - เชิญผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและเอกชนมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตขององค์กร/หน่วยงาน - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยเฉลี่ยในระดับดี
- ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านองค์ความรู้ทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาของนักวิชาการและสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ - ติดตามสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	- รายงานสรุปองค์ความรู้ทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา - รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตขององค์กร/หน่วยงาน - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยเฉลี่ยในระดับดี
- พัฒนาบุคลากรด้านการเรียนการสอน วิจัยและบริการวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพจากการนำความรู้ทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาไปปฏิบัติงานจริง	- สนับสนุนให้บุคลากรด้านการเรียนการสอนพัฒนาและเผยแพร่ผลงานวิชาการด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาผ่านช่องทางที่หลากหลาย - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานวิจัยและบริการวิชาการแก่องค์กรภายนอก	- ปริมาณผลงานทางวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - ปริมาณงานวิจัยต่ออาจารย์ในหลักสูตร - ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร

หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

ระบบการศึกษาใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษา หนึ่งภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ การศึกษาภาคฤดูร้อนกำหนดให้มีระยะเวลา และจำนวนหน่วยกิตเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ ทั้งนี้ ข้อกำหนดต่างๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ตามเอกสารในภาคผนวก)

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการประจำหลักสูตร

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน – เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ ๑ เดือนพฤษภาคม – เดือนกันยายน

ภาคการศึกษาที่ ๒ เดือนตุลาคม – เดือนมีนาคม

ภาคฤดูร้อน เดือนเมษายน -เดือนพฤษภาคม

๒.๒ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษา

- เฉพาะแบบศึกษาเต็มเวลา

๒.๓ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๓.๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นพระภิกษุ/สามเณร

๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒, (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๓.๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาที่เป็นคฤหัสถ์

๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

๒) ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒, (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๒.๔ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

(๑) นิสิตที่เป็นพระภิกษุสามเณรที่ไม่ได้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายโดยตรง แต่ใช้ใช้วุฒิการศึกษาอื่นสมัครเข้าศึกษาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒, (ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมีปัญหาการปรับตัวในด้านการเรียนรู้ เพราะขาดความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

(๒) นิสิตชาวต่างประเทศที่เลือกเข้าศึกษาในสาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยามีทักษะด้านภาษาไทย และทักษะด้านภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค้นคว้าตำราทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒.๕ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหากับนิสิตตามข้อ ๒.๔ คือ

(๑) จัดการเรียนการสอนเสริมทักษะ

(๒) จัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นิสิตต่างประเทศ และต้องผ่านการทดสอบทักษะด้านภาษาไทย ควบคู่กับภาษาอังกฤษ รวมทั้งจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะภาษาอังกฤษแก่นิสิตไทย

๒.๖ แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

จำนวนนิสิต	ปีการศึกษา				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ชั้นปีที่ ๑	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๓๐	๓๐	๓๐
ชั้นปีที่ ๔	-	-	-	๓๐	๓๐
รวม	๓๐	๖๐	๙๐	๑๒๐	๑๒๐
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	-	-	๓๐	๓๐

*หมายเหตุ : จำนวนในตารางกำหนดเฉพาะในส่วนกลาง

๒.๗.งบประมาณตามแผน

๒.๗.๑ งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
๑. ค่าลงทะเบียนและบำรุงการศึกษา	๒๓๔,๐๐๐	๔๖๘,๐๐๐	๗๐๒,๐๐๐	๙๓๖,๐๐๐	๙๓๖,๐๐๐
๒. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลและมหาวิทยาลัย	๒,๕๑๐,๐๐๐	๒,๗๔๐,๐๐๐	๒,๗๖๐,๐๐๐	๓,๐๙๐,๐๐๐	๓,๐๘๐,๐๐๐
รวมรายรับ	๒,๗๔๔,๐๐๐	๓,๒๐๘,๐๐๐	๓,๔๖๒,๐๐๐	๔,๐๒๖,๐๐๐	๔,๐๑๖,๐๐๐

๒.๗.๒ งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท)

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ก. งบดำเนินการ					
๑. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๒,๔๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๘๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๘๔๐,๐๐๐
๒. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๖๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
๓. ทุนการศึกษา	๐	๐	๐	๐	๐
๔. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย	๐	๐	๐	๐	๐
รวม (ก)	๒,๕๑๐,๐๐๐	๒,๖๒๐,๐๐๐	๒,๗๖๐,๐๐๐	๒,๙๔๐,๐๐๐	๓,๐๘๐,๐๐๐
ข. งบลงทุน					
๑. ค่าครุภัณฑ์	๐	๑๒๐,๐๐๐	๐	๑๕๐,๐๐๐	๐

รวม (ข)	๐	๑๒๐,๐๐๐	๐	๑๕๐,๐๐๐	๐
รวม (ก) + (ข)	๒,๕๑๐,๐๐๐	๒,๗๔๐,๐๐๐	๒,๗๖๐,๐๐๐	๓,๐๙๐,๐๐๐	๓,๐๘๐,๐๐๐

๒.๘ ระบบการศึกษา

แบบชั้นเรียน

๒.๙ การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

นิสิตที่เคยศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาก่อน เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้ สามารถเทียบโอนหน่วยกิตได้ตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่องหลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๔๐ หน่วยกิต

๓.๑.๒. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๑.๑ วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต
๑.๒ วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	๓๒	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	๙	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชา

๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งเป็นวิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งนิสิตคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต้องศึกษาให้ครบทุกรายวิชา และวิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต รวมเป็น ๓๐ หน่วยกิต

(๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐
วิชาบังคับ	๑๘
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒) (๒-๐-๔)

๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)
วิชาเลือก		๑๒
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๔	สันติศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๖	หลักธรรมาภิบาล	๒ (๒-๐-๔)

๒) หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

(๑) วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

นิสิตคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา

๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒ (๒-๐-๔)

๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป		๑๒
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ		๔
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑ (๑-๒-๔)

(๒) วิชาแกน จำนวน ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๕ ๓๐๑	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น (Introduction to Sociology and Anthropology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๒	หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา (Principles and Theories of Sociology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๓	หลักและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา (Principles and Theories of Anthropology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๔	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม (Social Changes and Social Problem)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๘	จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ (Social Psychology and Personality)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๙	หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (Research Methods in Sociology and Anthropology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๑๐	มานุษยวิทยากายภาพ (Physical Anthropology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๒๐	ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์ (Demography and Human Ecology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๒๑	มานุษยวิทยาวัฒนธรรม (cultural anthropology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๓๐	การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (Independent Study on Sociology and Anthropology)	๓(๐-๖-๖)
๔๐๕ ๔๓๑	สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ (Sociology and Organization and Management)	๓(๓-๐-๖)

(๓) วิชาเฉพาะด้าน จำนวน ๓๒ หน่วยกิต

๔๐๕ ๓๐๕ อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา (Criminology and Penology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๖ โบราณคดีเบื้องต้น (Introduction to Archaeology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๐๗ ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (English for Sociology and Anthropology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๑๑ การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม Management of Cultural Resources	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๑๒ ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (Social Philosophy and Basic Policy of State)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๒๒ คติชนวิทยา (Folkloristic)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๒๓ สังคมวิทยาชนบทและนคร (Rural and Urban Sociology)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๒๔ สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม (Sociology of Law and Criminal Justice Administration)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๓๒ สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Applied Statistics for Social Sciences)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๔๓๓ การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (Analysis of Social Problems and Seminar on Sociology)	๒(๒-๐-๔)
๔๐๕ ๔๔๐ มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว (Anthropology for Tourism)	๓(๓-๐-๖)

(๔) วิชาเลือกเฉพาะสาขา จำนวน ๙ หน่วยกิต

๔๐๕ ๓๑๓ พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม (Collective Behavior and Social Movement)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๑๔ กระบวนการประชาคม (Public Opinion Process)	๓(๓-๐-๖)
๔๐๕ ๓๑๕ พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม (Buddhadhamma for Solving Conflict Problems in Society)	๒(๒-๐-๔)
๔๐๕ ๓๑๖ พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม (Buddhism and Process of Civil Society)	๒(๒-๐-๔)
๔๐๕ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development)	๒(๒-๐-๔)
๔๐๕ ๓๑๘ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	๓(๓-๐-๖)

(Minority in Thailand)	
๔๐๕ ๓๑๙ ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก	๒(๒-๐-๔)
(Sociological Theory in Tipitaka)	
๔๐๕ ๔๒๕ สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๓(๓-๐-๖)
(Sociology of Education and Guidance)	
๔๐๕ ๔๒๖ ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม	๓(๓-๐-๖)
(Leadership and Group Action)	
๔๐๕ ๔๒๗ บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์	๒(๒-๐-๔)
(Role of Sangha in Globalization Society)	
๔๐๕ ๔๒๘ สถาบันสังคม	๒(๒-๐-๔)
(Social Institutions)	
๔๐๕ ๔๒๙ สังคมศาสตร์กับการพัฒนา	๒(๒-๐-๔)
(Social Science and Development)	
๔๐๕ ๔๓๔ สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์	๓(๓-๐-๖)
(Sociology of Religion and Applied Ethics)	
๔๐๕ ๔๓๕ สังคมวิทยาการเมืองและเศรษฐกิจ	๓(๓-๐-๖)
(Political Society and Economy)	
๔๐๕ ๔๓๖ สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน	๓(๓-๐-๖)
(Sociology and Mass Communication)	
๔๐๕ ๔๓๗ มานุษยวิทยาสื่อสารมวลชน	๓(๓-๐-๖)
(Anthropology and Mass Communication)	
๔๐๕ ๔๓๘ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๓(๓-๐-๖)
(Society and Culture of Southeast Asia)	
๔๐๕ ๔๓๙ สังคมไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	๓(๓-๐-๖)
(Thai Society and Democratic Government)	

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต

ให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีได้

๓.๑.๔ แสดงแผนการศึกษา

ชั้นปีที่ ๑

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา *	(๒)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก)	
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ *	(๒)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒
	รวม	๑๒

หมายเหตุ : * วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก)	
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒
	รวม	๑๕

ชั้นปีที่ ๒

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก)	
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ *	(๒)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒
	รวม	๑๔

หมายเหตุ : * วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (บังคับ)	
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒
	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (เลือก)	
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ	๒
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒
๐๐๐ ๒๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑
	รวม	๑๗

ชั้นปีที่ ๓

ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาเฉพาะ	
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ *	(๒)
	วิชาแกน	
๔๐๕ ๓๐๑	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น	๓
๔๐๕ ๓๐๒	หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา	๓
๔๐๕ ๓๐๓	หลักและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	๓
๔๐๕ ๓๐๔	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	๓
	วิชาเฉพาะด้าน	
๔๐๕ ๓๐๕	อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา	๓
๔๐๕ ๓๐๖	โบราณคดีเบื้องต้น	๓
๔๐๕ ๓๐๗	ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๓
	รวม	๒๑

หมายเหตุ : * วิชาไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาเฉพาะ	
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑
	วิชาแกน	
๔๐๕ ๓๐๘	จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ	๓
๔๐๕ ๓๐๙	หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๓
๔๐๕ ๓๑๐	มานุษยวิทยากายภาพ	๓
	วิชาเฉพาะด้าน	
๔๐๕ ๓๑๑	การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม	๓
๔๐๕ ๓๑๒	ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	๓
๔๐๕ ๔๔๐	มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว	๓
	วิชาเลือกเฉพาะสาขา	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	รวม	๒๒

ชั้นปีที่ ๔

ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาเฉพาะ	
	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑
	วิชาแกน	
๔๐๕ ๔๒๐	ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์	๓
๔๐๕ ๔๒๑	มานุษยวิทยาวัฒนธรรม	๓
	วิชาเฉพาะด้าน	
๔๐๕ ๔๒๒	คติชนวิทยา	๓
๔๐๕ ๔๒๓	สังคมวิทยาชนบทและนคร	๓
๔๐๕ ๔๒๔	สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานและกระบวนการยุติธรรม	๓
	วิชาเลือกเฉพาะสาขา	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	หมวดวิชาเลือกเสรี	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	รวม	๒๒

ชั้นปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	หมวดวิชาเฉพาะ	
	วิชาแกน	
๔๐๕ ๔๓๐	การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๓
๔๐๕ ๔๓๑	สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ	๓
	วิชาเฉพาะด้าน	
๔๐๕ ๔๓๒	สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	๓
๔๐๕ ๔๓๓	การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๒
	วิชาเลือกเฉพาะสาขา	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	หมวดวิชาเลือกเสรี	
xxx xxx	xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx	๓
	รวม	๑๗

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาแสดงในภาคผนวก ก

๓.๒ ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ชื่อ-ฉายา/นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่ง	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปี พ.ศ.
พระครูปริยัติกิตติธำรง,ดร. ๓-๓๑๑๔๐-๐๑๗๙-๔๙๓	รอง ศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Science) M.A. (Sociology) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	Magadh University India University of Poona, India ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๘ ๒๕๓๒ ๒๕๓๐
พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต ๓-๗๓๐๒๐-๐๕๑๙-๕๙๘	อาจารย์	พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) พธ.บ. (ปรัชญา)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๕ ๒๕๔๑
ดร.ณัฐพงศ์ สัมวรธรรม์ ๓-๑๐๑๑๐-๐๔๓๓-๕๑๔	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	Ph.D. (Social Science) M.A. (Anthropology) พธ.บ. (มานุษยสังคมศาสตร์)	Magadh University, India Poona University, India ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๒๒ ๒๕๒๐
นายผดุง วรรณทอง ๓-๔๖๐๕-๐๐๑๓๘-๔๒๘	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) พธ.บ. (สันสกฤต)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๐ ๒๕๔๖
นายดาวเหนือ บุตรสีทา ๑-๓๔๑๖-๐๐๐๒๗-๓๗๒	อาจารย์	ศศ.ม. (การบริหารการพัฒนาสังคม) พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๒

๓.๒.๒ อาจารย์พิเศษ

เป็นไปตามที่คณะกรรมการหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม

- ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย

ตามข้อกำหนดในคู่มือการทำการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

โครงการทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเป็นการทำโครงการเชิงปฏิบัติการโดยบูรณาการองค์ความรู้ทางด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาและหลักพุทธธรรมในการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาหรือปรากฏการณ์ทางสังคมเพื่อแสวงหาทางเลือกในการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมตามประเด็นที่สนใจ

๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตสามารถทำงานเป็นทีม มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรม และพัฒนาโครงการเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป

๕.๓ ช่วงเวลา

ภาคการศึกษาที่ ๑ - ๒ ของชั้นปี ๔

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

๓ หน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

จัดทำตารางการให้คำปรึกษาวันเวลาและสถานที่ให้คำปรึกษาและบันทึกข้อความที่ให้คำปรึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำโครงการการศึกษาหรือศึกษาดูงานนอกสถานที่อย่างเป็นกิจจะลักษณะ

๕.๖ กระบวนการประเมินผลเกี่ยวกับการศึกษาอิสระ

ประเมินผลจากความก้าวหน้าในการทำโครงงานที่บันทึกในสมุดให้คำปรึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและประเมินผลจากรายงานผลการทำโครงงานตามรูปแบบและระยะเวลาที่กำหนด

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะพิเศษเพิ่มเติมจากคุณลักษณะที่มหาวิทยาลัยกำหนด คือ ความเป็นผู้มีจิตอาสาพัฒนาสังคม ความเป็นผู้นำอย่างสร้างสรรค์ มีทักษะทางสังคมและมนุษยสัมพันธ์ดี โดยได้กำหนดกลยุทธ์การสอนและกิจกรรมพัฒนานิสิตดังนี้

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
(๑) ความเป็นผู้มีจิตอาสาพัฒนาสังคม	การศึกษาดูงานจากตัวอย่างนักพัฒนาสังคมต่างๆ
(๒) ความเป็นผู้นำอย่างสร้างสรรค์	อบรมและพัฒนาภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ทักษะการแก้ปัญหา และกระบวนการตัดสินใจ
(๓) มีทักษะทางสังคมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาบุคลิกภาพสุนทรียสนทนา

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไปและวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวมในการเรียนการสอน
- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา
- (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
- (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- (๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก
- (๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ
- (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา
- (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ
- (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ
- (๕) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) ทดสอบย่อย
- (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน
- (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย
- (๔) นำเสนอผลงาน

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีม
- (๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๔) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) มอบหมายงานกลุ่ม
- (๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม
- (๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
- (๔) ศึกษาดูงาน

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน

(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย

(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้

(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ

(๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

(๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) ทดสอบย่อย

(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน

(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย

(๔) นำเสนอผลงาน

๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะด้าน

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

นิสิตต้องมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม มีวิจรรย์ญาณในการจัดการปัญหาด้านจริยธรรมและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีภาวะผู้นำและความกล้าหาญในการแสดงออกถึงพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมในระดับสูงด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นด้านคุณธรรมจริยธรรมและเชื่อมประสานวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและสังคมได้อย่างเหมาะสม

(๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

(๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม

(๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

(๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัยทั้งในและนอกชั้นเรียน การแต่งกายตามระเบียบของมหาวิทยาลัย มารยาทในชั้นเรียน ปลูกฝังการตรงต่อเวลา ฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มเพื่อปลูกฝังระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในทุกรายวิชา รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนิสิตที่ทำดีทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) สังเกตพฤติกรรมทางกาย วาจา ในและนอกชั้นเรียน การตรงเวลาของนิสิตในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การมีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอ

(๒) ประเมินจากความรับผิดชอบ การทำงานกลุ่ม การส่งงานที่มอบหมายตามกำหนดเวลา ประเมินจากการทำรายงานวิชาการที่อ้างอิงแหล่งที่มา ตลอดถึงพฤติกรรมในการสอบ

(๓) ประเมินพฤติกรรมการณ์มีวินัยและพร้อมเพรียงของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและงานส่วนรวมของมหาวิทยาลัย

๒) ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

นิสิตต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง เชื่อมโยงความรู้ไปสู่การบูรณาการกับศาสตร์สาขาอื่นๆ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ได้ในสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้

(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา

(๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้

(๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก

(๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

จัดการบวนการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ โดยเน้นบูรณาการหลักการทางทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ทางในสภาพแวดล้อมจริง การศึกษาดูงานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษ จัดกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning: PBL) เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Learning: SCL)

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิตด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น

(๑) การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอในชั้นเรียน

(๒) การทดสอบย่อย การสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ด้วยข้อสอบเน้นการวัดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การประเมินค่า

(๓) ประเมินจากรายงานหรือโครงการที่นิสิตจัดทำ

(๔) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

นิสิตต้องสามารถพัฒนาตนเองและประกอบวิชาชีพได้โดยพึ่งตนเองได้เมื่อจบการศึกษาแล้ว ดังนั้น นิสิตจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางปัญญาไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษา ในขณะที่สอนนิสิต อาจารย์ต้องเน้นให้นิสิตคิดหาเหตุผล เข้าใจที่มาและสาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหา รวมทั้งแนวคิดด้วยตนเอง ไม่สอนในลักษณะท่องจำ นิสิตต้องมีคุณสมบัติต่างๆ จากการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญาดังนี้

(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน

- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) การศึกษาทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (๒) การอภิปรายกลุ่ม
- (๓) ให้นิสิตมีโอกาสนับปฏิบัติจริง

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา นี้สามารถทำได้โดยการออกข้อสอบที่ให้นิสิตแก้ปัญหา อธิบายแนวคิดของการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาโดยการประยุกต์ความรู้ที่เรียนมา หลีกเลี่ยงข้อสอบที่เป็นการเลือกคำตอบที่ถูกมาคำตอบเดียวจากกลุ่มคำตอบที่ให้มา ไม่ควรมีคำถามเกี่ยวกับนิยามต่างๆ

ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนิสิต เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์ เป็นต้น

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

นิสิตต้องออกไปประกอบอาชีพซึ่งส่วนใหญ่ต้องเกี่ยวข้องกับคนที่ไม่รู้จักมาก่อน คนที่มาจากสถาบันอื่นๆ และคนที่จะมาเป็นผู้บังคับบัญชา หรือคนที่จะมาอยู่ใต้บังคับบัญชา ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนต่างๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น อาจารย์ต้องสอดแทรกวิธีการที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่างๆ ต่อไปนี้ให้นิสิตระหว่างที่สอนวิชา หรืออาจให้นิสิตไปเรียนวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆ ดังนี้

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีม
- (๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๔) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การกำหนดกิจกรรมให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานที่ต้องประสานงานกับผู้อื่นข้ามหลักสูตร หรือต้องค้นคว้าหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลอื่น หรือผู้มีประสบการณ์ โดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบ

กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) คุณสมบัติต่างๆ นี้สามารถวัดร่วมกับคุณสมบัติในข้อ ๕.๑, ๕.๒, และ ๕.๓ ได้ในระหว่างการทำกิจกรรมร่วมกัน

(๒) ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน และสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่างๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูลที่ได้

๕) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
 นิสิตต้องมีทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ขั้นต่ำ ดังนี้

- (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียนได้อย่างสร้างสรรค์
- (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

**กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ
 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ**

กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์และการสื่อสารนี้อาจทำได้ใน
 ระหว่างการสอน โดยอาจให้นิสิตแก้ปัญหา วิเคราะห์ประสิทธิภาพของวิธีแก้ปัญหา และให้นำเสนอแนวคิดของ
 การแก้ปัญหา ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ ต่อนิสิตในชั้นเรียน อาจมีการวิจารณ์ในเชิงวิชาการระหว่างอาจารย์
 และกลุ่มนิสิต

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ให้นิสิตได้วิเคราะห์สถานการณ์จำลอง และสถานการณ์เสมือนจริง
 และนำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในหลากหลายสถานการณ์

**กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้
 เทคโนโลยีสารสนเทศ**

(๑) เทคนิคการนำเสนอโดยใช้ทฤษฎี และการเลือกใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ
 คณิตศาสตร์ประเมินจากสถิติที่เกี่ยวข้อง

(๒) ประเมินจากความสามารถในการอธิบายถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่างๆ การ
 อภิปรายถึงข้อจำกัด กรณีศึกษาต่างๆ ที่มีการนำเสนอต่อชั้นเรียน

(๓) แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลการเรียนรู้สู่รายวิชา (Curriculum mapping)

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

๓.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

๒) ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล
- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- (๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก
- (๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีม
- (๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๔) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน
- (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

๓.๒ หมวดวิชาเฉพาะ

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (๔) เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

๒) ด้านความรู้

- (๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา
- (๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

- (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- (๔) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก
- (๕) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน
- (๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล
- (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) สามารถทำงานเป็นทีม
- (๒) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (๓) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- (๔) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๕) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้
- (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียนได้อย่างสร้างสรรค์
- (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก

○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																					
ก. วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	●	●	○	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	○
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	●	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	●	●	○
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●
ข. วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต																					
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○	●	○
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	○	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยขั้นสูง	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนขั้นสูง	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	●	○	○	●
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	●	○	○
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	○	○	●	○	○	●	○	●	●	○	●	○	●	○	○	●	○	●	○	●
๐๐๐ ๒๖๔	สันติศึกษา	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	●	○	●	○	●	○	○
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○
๐๐๐ ๒๖๖	หลักธรรมาภิบาล	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชาของหมวดวิชาเฉพาะด้าน (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๒.๒ วิชาแกน ๓๓ หน่วยกิต																					
๔๐๕ ๓๐๑	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น	●	○	○	○	○	●	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๐๒	หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๐๓	หลักและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๐๔	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๐๘	จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ	○	○	○	○	●	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๕ ๓๐๙	หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●
๔๐๕ ๓๑๐	มานุษยวิทยากายภาพ	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๐	ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●
๔๐๕ ๔๒๑	มานุษยวิทยาวัฒนธรรม	○	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๓๐	การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	○	○	○	○	○	●	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
๔๐๕ ๔๓๑	สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	●	●	●	●	○	○	●
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน จำนวน ๓๒ หน่วยกิต																					
๔๐๕ ๓๐๕	อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๐๖	โบราณคดีเบื้องต้น	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๐๗	ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●	●
๔๐๕ ๓๑๑	การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม	○	●	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๒ ๓๑๒	ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	○	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๒	คติชนวิทยา	○	○	●	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๓	สังคมวิทยาชนบทและนคร	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๔	สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๓๒	สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●

รหัสวิชา	รายวิชา	๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทาง ปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ				๕. ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ		
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๔๐๕ ๔๓๓	การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	●
๔๐๕ ๔๔๐	มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา ๙ หน่วยกิต																					
๔๐๕ ๓๑๓	พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม	○	○	●	○	○	●	●	○	●	○	○	●	○	●	●	●	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๑๔	กระบวนการประชาคม	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๑๕	พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม	●	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๑๖	พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๑๗	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	●	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๑๘	ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๓๑๙	ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๕	สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๕ ๔๒๖	ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม	○	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	○	●	●	●	●	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๗	บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์	○	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๘	สถาบันสังคม	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๒๙	สังคมศาสตร์กับการพัฒนา	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๓๔	สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๓๕	สังคมวิทยาการเมืองและเศรษฐกิจ	○	○	○	○	○	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๓๖	สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน	○	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๕ ๔๓๗	มานุษยวิทยาสื่อสารมวลชน	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	●
๔๐๕ ๔๓๘	สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	○	○	●	●	○	●	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●
๔๐๕ ๔๓๙	สังคมไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	○	○	●	○	○	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	●

หมวดที่ ๕ การประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (EXCELLENT)	A	๔.๐
ดีมาก (VERY GOOD)	B+	๓.๕
ดี (GOOD)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (VERY FAIR)	C+	๒.๕
พอใช้ (FAIR)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (QUITE FAIR)	D+	๑.๕
อ่อน (POOR)	D	๑.๐
ตก (FAILED)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้นๆ คือ ระดับ D

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

ให้กำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนิสิตเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องทำความเข้าใจตรงกันทั้งสถาบัน และนำไปดำเนินการจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ซึ่งผู้ประเมินภายนอกจะต้องสามารถตรวจสอบได้

(๑) การทวนสอบในระดับรายวิชาควรให้นิสิตประเมินการเรียนการสอนในระดับรายวิชา มีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน มีการประเมินข้อสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(๒) การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต ควรเน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิต ที่ทำอย่างต่อเนื่องและนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงกระบวนการการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงานโดยองค์กรระดับสากล โดยการวิจัยอาจดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

(๑) ภาวะการได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานหา ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

(๒) การตรวจสอบจากผู้ประกอบการ โดยการขอเข้าสัมภาษณ์ หรือ การแบบส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ ในคาบระยะเวลาต่างๆ เช่น ปีที่ ๑ ปีที่ ๕ เป็นต้น

(๓) การประเมินตำแหน่ง และหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต

(๔) การประเมินจากสถานศึกษาอื่น โดยการส่งแบบสอบถาม หรือสอบถามเมื่อมีโอกาสในระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ ความพร้อม และสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตจะจบการศึกษาและเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สูงขึ้นในสถานศึกษานั้นๆ

(๕) การประเมินจากนิสิตเก่า ที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งสาขาอื่นๆ ที่กำหนดในหลักสูตร ที่เกี่ยวเนื่องกับการประกอบอาชีพของบัณฑิต รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย

(๖) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตร หรือ เป็นอาจารย์พิเศษ ต่อความพร้อมของนิสิตในการเรียน และสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนิสิต

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ :-

๓.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๓.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน/หรือปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง

๓.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๖ การพัฒนาอาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

๑.๑ มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และเกี่ยวกับหลักสูตรที่สอน

๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่คณาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์เพื่อ ส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ศึกษาดูงาน ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุม ทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(๑) ส่งเสริมและพัฒนาประสบการณ์ด้านความรู้แก่อาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริม ประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยผ่านการทำวิจัยสายตรงในสาขาวิชา เป็นอันดับ แรก การสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงาน การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ หรือการลาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

(๒) การเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

(๓) จัดหาสื่อการสอนและอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัยแก่คณาจารย์

๒.๒ การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

(๑) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

(๒) มีการกระตุ้นจิตสำนึกอาจารย์ทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

(๓) ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรจัดให้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. ตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน ๕ ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ผู้สอน

๑.๒ จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ผู้สอน

๑.๓ มีการควบคุมภาระงานและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๔ จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ๕ ปี

๑.๕ มีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาเพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ – ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๒. บัณฑิต

๒.๑ หลักสูตรมีการติดตามคุณภาพของบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร โดยพิจารณาจากข้อมูลผลลัพธ์การเรียนรู้ และการมีงานทำของบัณฑิต นอกจากนั้นยังติดตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

๒.๒ คณะสังคมศาสตร์ สำนวความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปี และแจ้งผลการสำรวจให้กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ทราบเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรกำหนดว่า ผู้ใช้บัณฑิตจะต้องมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๓. นิสิต

๓.๑ มีการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบและกลไก โดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใส ชัดเจน มีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๒ มีกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะ

๓.๓ มีกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และมีการวางระบบการป้องกันหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิต เพื่อให้บัณฑิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๔ มีการรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผล ความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิต เพื่อนำมาพัฒนา คุณภาพหลักสูตร

๔. อาจารย์

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์ โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยจะต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ การรับอาจารย์ใหม่จะต้องนำไปสู่การมีอัตรากำลังที่เหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้ามาศึกษาในหลักสูตร

๔.๒ การบริหารอาจารย์

หลักสูตรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยมอบหมายภาระงานตามความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ส่งเสริมจูงใจสนับสนุนในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีระบบยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการคงอยู่ของอาจารย์อยู่ในระดับสูง และมีคะแนนความพึงพอใจของอาจารย์มากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

ทั้งนี้ โดยบทบาทหน้าที่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๔.๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกรูป/คน ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ทุกท่านจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้ ดังนี้

๑) ผลงานวิจัย จำนวน ๑ เรื่อง ในรอบ ๒ ปี

๒) บทความทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในฐาน TCI จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

๓) เอกสารประกอบการสอน / หนังสือ / ตำรา / งานแปล ประเภทใดประเภทหนึ่ง จำนวน ๑ เรื่องต่อปี

ทั้งนี้ คณะสังคมศาสตร์จะต้องพัฒนาระบบและกลไกภายในที่เอื้อต่อการพัฒนาผลงานทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น ในขณะเดียวกันในด้านประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์จะต้องได้รับผลการประเมินความพึงพอใจจากนิสิตมีคะแนนความพึงพอใจมากกว่า ๓.๕ (จากระดับ ๕)

๕. หลักสูตร การเรียนการสอนและการประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การออกแบบหลักสูตร มีการควบคุมกำกับการจัดทำรายวิชา การวางระบบผู้สอบและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา มีการประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สารของรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรจัดการเรียนการสอนให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตรงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในรายวิชาและหลักสูตร โดยใช้กระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นเครื่องในการกำกับให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน มคอ.๒

๕.๒ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรจัดผู้สอนให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน ตามความรู้ความสามารถและความชำนาญในเนื้อหา ทั้งนี้คำนึงถึงสาขาวิชา ประสบการณ์ทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอน โดยมีการกำกับให้อาจารย์ทุกท่านจะต้องมีการทำประมวลการสอนรายวิชา (มคอ.๓) ทุกรายวิชา และมีการประเมินการจัดการเรียนการสอน (มคอ.๕) ทุกรายวิชา รวมทั้งมีการประเมินหลักสูตร (มคอ.๗) อย่างครบถ้วน

ส่งเสริมให้อาจารย์จัดกิจกรรมที่เป็นกระบวนการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเข้ากับพันธกิจด้านการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างครบถ้วน

๕.๓ การประเมินผู้เรียน

หลักสูตรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง โดยมีเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย ทั้งข้อสอบปรนัย อัตนัย การบ้าน รายงานที่มอบหมาย การสอบปากเปล่า การสังเกต พฤติกรรม การวัดทักษะการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หลักสูตรโดยการสนับสนุนของคณะสังคมศาสตร์ จัดเตรียมความพร้อมทางกายภาพทั้ง ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งสนับสนุนการศึกษา ประกอบด้วย ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ ฐานข้อมูลทรัพยากรการเรียนรู้ วารสารวิชาการเพื่อการสืบค้นให้เพียงพอและทันสมัย มีการบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพียงพอและทั่วถึงตามความต้องการของนิสิต โดยมีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยตลอดเวลาโดยอาศัยผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่า ๓.๕ คะแนน (จากระดับ ๕)

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) ของหลักสูตร

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ & ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนด ในมคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงาน ใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	X	X
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	X	X
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพ หลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐				X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐					X

หมวดที่ ๘ กระบวนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน

ช่วงก่อนการสอนควรมีการประเมินกลยุทธ์การสอนโดยทีมผู้สอนหรือระดับภาควิชาและ/หรือ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน ส่วนช่วงหลังการสอนควรมีการวิเคราะห์ผลการ ประเมินการสอนโดยนิสิตและการวิเคราะห์ผลการเรียนของนิสิต

ด้านกระบวนการนำผลการประเมินไปปรับปรุงสามารถทำได้โดยรวบรวมปัญหา/ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง และกำหนดประธานหลักสูตรและทีมผู้สอนนำไปปรับปรุงและรายงานผลต่อไป

๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

การประเมินทักษะดังกล่าวสามารถทำได้โดยการ

- ประเมินโดยนิสิตในแต่ละรายวิชา
- การสังเกตการณ์ของผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ประธานหลักสูตร และ/หรือทีมผู้สอน
- ภาพรวมของหลักสูตรประเมินโดยบัณฑิตใหม่
- การทดสอบผลการเรียนรู้ของนิสิตเทียบกับสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวมโดยสำรวจข้อมูลจาก

- นิสิตปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่
- ผู้ว่าจ้าง
- ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รวมทั้งสำรวจสัมฤทธิ์ผลของบัณฑิต

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการ ประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์การสอน

- รวบรวมข้อเสนอแนะ/ข้อมูล จากการประเมินจากนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ
- วิเคราะห์ทบทวนข้อมูลข้างต้น โดยผู้รับผิดชอบหลักสูตร / ประธานหลักสูตร
- เสนอการปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ (ถ้ามี)

ภาคผนวก ก
คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๑) วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

๒(๒-๐-๔)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป

๒(๒-๐-๔)

(General Law)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น

๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(๒)(๒-๐-๔)

(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคนิพนธ์

๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๕ ศาสนาทั่วไป

๒(๒-๐-๔)

(Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกัน และต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ ภาษากับการสื่อสาร

๒(๒-๐-๔)

(Language and Communication)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Linguistics)

ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์

๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Mathematics)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์ อินเวอร์ส แมตริกซ์

๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Logic)

ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในรูปแบบต่างๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตธานุमानและปฤจฉาวาที่แบบต่างๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่นๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสติวาท วิชาสาขาของนาคราชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย

๒(๒-๐-๔)

(Basic Statistics and Research)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย

๒) วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย

๒(๒-๐-๔)

(Politics and Thai Government)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองพัฒนาการเมืองการปกครองของไทยสถาบันทางการเมืองและการปกครองของไทยกระบวนการทางการเมืองของไทยการจัดระเบียบการปกครองของไทยและพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

๒(๒-๐-๔)

(Economics in Daily Life)

ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและ

ภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

๒(๒-๐-๔)

(Man and Environment)

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน

๒(๒-๐-๔)

(Current World Affairs)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic English)

ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ

๐๐๐ ๑๐๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced English)

ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา

๐๐๐ ๑๐๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Sanskrit)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุจากจากธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๐๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Sanskrit)

ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรตุจากจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรมวาจก ภาววาจก นิชิตกรตุจาก นิชิตกรรมวาจก การสลับเปลี่ยนประโยคกรตุจากเป็นกรรมวาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Thai)

ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม

๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Thai)

ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์ และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งกายพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย

๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Chinese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Chinese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Japanese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Japanese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น

๒(๒-๐-๔)

(Basic Hindi)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง อ่านเขียนสนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน

๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง

๒(๒-๐-๔)

(Advanced Hindi)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย

๒(๒-๐-๔)

(Thai Culture)

ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย

๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม

๒(๒-๐-๔)

(Man and Civilization)

ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา

๒(๒-๐-๔)

(Life and Psychology)

ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม

๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา

๒(๒-๐-๔)

(Physical Science and Technology)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุน การผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒(๒-๐-๔)

(Introduction to Computer and Information Technology)

ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์

๐๐๐ ๒๖๔ สันติศึกษา

๒(๒-๐-๔)

(Peace Education)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้ง

พัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข

๐๐๐ ๒๖๕ ภาวะผู้นำ

๒(๒-๐-๔)

(Leadership)

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก

๐๐๐ ๒๖๖ หลักธรรมาภิบาล

๒(๒-๐-๔)

(Good Governance)

ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี

๒(๒-๐-๔)

(Pali Literature)

ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย

๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์

๒(๒-๐-๔)

(Pali Grammar)

ศึกษาการเขียนการอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยคการเชื่อมอักษร ด้วยสนธิกริโยปกรณ์ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อัပ္พยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยาภิธาน์ สมาส และศัพท์ิต

๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี

๒(๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation)

ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด

๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา

๒(๒-๐-๔)

(Tipitaka Studies)

ศึกษากำเนิดความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎกการจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎกคำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์

อักษรลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทยและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก

๒(๒-๐-๔)

(Vinaya Pitaka)

ศึกษาประวัติความเป็นมาความหมายโครงสร้างของพระวินัยปิฎกเลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังคิกขุณีวิภังคัมหารรรคจลวรรคและปวารโดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก

๒(๒-๐-๔)

(Suttanta Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อัคคัญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิยายทั้ง ๕ นิยาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิคาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก

๒(๒-๐-๔)

(Abhidhamma Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา

๒(๒-๐-๔)

(History of Buddhism)

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา

๒(๒-๐-๔)

(Buddhist Festival and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย

๒(๒-๐-๔)

(Thai Sangha Administration)

ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย

๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ
(Dhamma in English)

๒(๒-๐-๔)

ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ

๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ
(Dhamma Communication)

๒(๒-๐-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา
(Research and Literary Works on Buddhism)

๒(๒-๐-๔)

ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เทวภูมิภพของพญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสภพของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสนของพุทธศาสนกรรมที่ป็นของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ์ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑
(Buddhist Meditation I)

(๒)(๑-๒-๔)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นีวรณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ

๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒
(Buddhist Meditation II)

๑(๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายนุสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓
(Buddhist Meditation III)

(๒)(๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรี ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔

๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation IV)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕

(๒)(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation V)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจลสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖

๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation VI)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปินณกสูตร สติสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗

๑(๑-๒-๔)

(Buddhist Meditation VII)

ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๒.๒ วิชาแกน ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๕ ๓๐๑ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น

๓(๓-๐-๖)

(Introduction to Sociology and Anthropology)

ศึกษาความหมายประวัติขอบเขตและแนวคิดทฤษฎีหลักของสังคมวิทยาสาระสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคมกระบวนการขัดเกลาทางสังคมกลุ่มและสถาบันทางสังคมการแบ่งช่วงชั้นทางสังคมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และ ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ ประเภท และ พัฒนาการ ของมานุษยวิทยา

๔๐๕ ๓๐๒ หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา

๓(๓-๐-๖)

(Principles and Theories of Sociology)

ศึกษาปริทัศน์ทางสังคมวิทยา ความเกี่ยวข้องระหว่างสังคมวิทยากับสังคมศาสตร์ กระบวนการศึกษาวิจัย กระบวนการทางสังคมและองค์การทางสังคม ทฤษฎีหลักและทฤษฎีรองทางสังคมวิทยาในอดีตและปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทฤษฎี ข้อมูล และการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมในเชิงสังคมวิทยา

๔๐๕ ๓๐๓ หลักและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา

๓(๓-๐-๖)

(Principles and Theories of Anthropology)

ศึกษาแนวคิด และ ทฤษฎีสำคัญเกี่ยวกับวิวัฒนาการมานุษยวิทยา ลำดับการพัฒนาการของมนุษย์ เน้นแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน ในการพัฒนาเกี่ยวกับมานุษยวิทยาในปัจจุบัน

๔๐๕ ๓๐๔ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม**๓(๓-๐-๖)****(Social Changes and Social Problem)**

ศึกษาความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อบุคคลชุมชนและวิถีชีวิตรวมทั้งศึกษาความหมายลักษณะและประเภทของปัญหาสังคมสาเหตุของปัญหาสังคมทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาสังคมแนวทางการแก้ปัญหาสังคมและกระบวนการแก้ปัญหาสังคมเชิงพุทธเน้นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

๔๐๕ ๓๐๘ จิตวิทยาสังคมและบุคลิกลักษณะ**๓(๓-๐-๖)****(Social Psychology and Personality)**

ศึกษาจิตวิทยาพื้นฐานทางชีววิทยาของพฤติกรรมมนุษย์พฤติกรรมสังคม ตัวแปรต่างๆ ทางสังคมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและสภาวะทางจิตของมนุษย์ โครงสร้างทางสังคม กระบวนการต่างๆ ทางสังคม เจตคติ การรับรู้ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความก้าวร้าว พฤติกรรมและบทบาททางเพศ การสื่อสาร การโฆษณาชวนเชื่อและแนวทางการแก้ไขปัญหาคัดแย้งทางสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกลักษณะกับสังคมและวัฒนธรรม การปรับตัวตามสถานการณ์ และการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่างๆ

๔๐๕ ๓๐๙ หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา**๓(๓-๐-๖)****(Research Methods in Sociology and Anthropology)**

ศึกษาหลักการและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ขั้นตอนของการวิจัย การเลือกตัวอย่าง ประชากร การสร้างเครื่องมือการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวัดและการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งการฝึกปฏิบัติการวิจัยตามหลักวิชาการทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยานำการวิจัยภาคสนาม

๔๐๕ ๓๑๐ มานุษยวิทยากายภาพ**๓(๓-๐-๖)****(Physical Anthropology)**

ศึกษาเกี่ยวกับการวิวัฒนาการ พฤติกรรม ความสามารถในการสร้างวัฒนธรรม ด้าลับไพรเมตส์ต่างๆ สกูลโฮโม รวมทั้งวัฒนธรรม

๔๐๕ ๔๒๐ ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์**๓(๓-๐-๖)****(Demography and Human Ecology)**

ศึกษาสถานะของประชากร คือ ภาวะการเกิด การตายและการย้ายถิ่น ในด้านขนาด โครงสร้าง และการกระจายตัวตามพื้นที่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และศึกษาภาวะทางธรรมชาติและทางสังคมอันเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดขึ้นต่อแนวโน้มประชากร การดำรงชีวิต การใช้ทรัพยากร การคมนาคม การประกอบอาชีพและสุขลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งการพัฒนาทัศนคติและค่านิยมการพึ่งพากันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

๔๐๕ ๔๒๑ มานุษยวิทยาวัฒนธรรม**๓(๓-๐-๖)****(cultural anthropology)**

ศึกษาเปรียบเทียบมนุษย์จากแง่มุมของสังคมวัฒนธรรม ทำความเข้าใจและอธิบายวิถีชีวิตระบบการผลิต ความเชื่อ และลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมด้านอื่นๆ เพื่ออธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของมนุษย์ทั่วโลก

๔๐๕ ๔๓๐ การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา**๓(๐-๖-๖)****(Independent Study on Sociology and Anthropology)**

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการ
พระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๔๐๕ ๔๓๑ สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ**๓(๓-๐-๖)****(Sociology and Organization and Management)**

ศึกษาความหมายและความสำคัญขององค์การสังคม องค์การสังคมกับสถาบันสังคม องค์การ
สังคมแบบสหจร ทฤษฎีองค์การ พฤติกรรมองค์การ องค์การแบบราชการของไทย วัฒนธรรมองค์การ ทฤษฎี
องค์การประสิทธิภาพ การวิจัยและพัฒนาองค์การ การบริหารจัดการองค์การแบบเดิม และการบริหารจัดการ
องค์การสมัยใหม่

๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน จำนวน ๓๒ หน่วยกิต**๔๐๕ ๓๐๕ อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา****๓(๓-๐-๖)****(Criminology and Penology)**

ศึกษาความหมายลักษณะประเภทและสาเหตุของอาชญาวิทยาทฤษฎีอาชญาวิทยาอาชญา
วิทยากับสังคมไทยการป้องกันอาชญากรรมในเชิงสังคมวิทยากฎหมายและศึกษาแนวทางบำบัดแก้ไขและฟื้นฟู
ผู้กระทำผิดระบบยุติธรรมระบบเรือนจำและทัณฑสถานลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของผู้ต้องขัง
มาตรการรื้อการลงโทษรวมทั้งสำรวจทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วยกรรมวิธีต่างๆเน้นการศึกษาและดู
งานนอกสถานที่

๔๐๕ ๓๐๖ โบราณคดีเบื้องต้น**๓(๓-๐-๖)****(Introduction to Archaeology)**

ศึกษาสาระ ความเป็นมาของโบราณคดี วิธีศึกษาทางโบราณคดีและประโยชน์ที่ได้รับ เกณฑ์
และการจัดยุคสมัย ข้อมูลทางโบราณคดีสมัยต่างๆ ในประเทศไทย ศึกษาความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ
มนุษย์และหลักฐานทางโบราณคดีโดยแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของมนุษย์

๔๐๕ ๓๐๗ ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา**๓(๓-๐-๖)****(English for Sociologists and Anthropologists)**

ศึกษาและฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์สำหรับการติดต่อและสื่อสารในฐานะเป็น
นักสังคมวิทยา เน้นทักษะในการฟัง การพูดและการอ่าน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวสารด้านสังคมวิทยาเป็น
สาระสำคัญ

๔๐๕ ๓๑๑ การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม**๓(๓-๐-๖)****(Management of Cultural Resources)**

ศึกษาหลักและทฤษฎีที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรม การสร้างจิตสำนึกให้อนุชนมีความสำนึกหวงแหน
ศิลปะและวัฒนธรรมของตน

๔๐๕ ๓๑๒ ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ**๓(๓-๐-๖)****(Social Philosophy and Basic Policy of State)**

ศึกษาความหมายและลักษณะสำคัญของปรัชญาในสำนักต่างๆ ทั้งปรัชญาตะวันตกและ
ปรัชญาตะวันออกที่เป็นกลไกในทางสังคมศาสตร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน นโยบายสาธารณะซึ่งเป็นกลไกอันสำคัญใน

การบริหารงานของรัฐที่เกี่ยวกับความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

๔๐๕ ๔๒๒ คติชนวิทยา

๓(๓-๐-๖)

(Folkloristic)

ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดจากวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนผลผลิตหรือการสร้างสรรค์ต่างๆ ทั้งคติโลกและคติธรรม จากอดีตมาจนถึงปัจจุบันของมนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ ผ่านระบบความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม จารีต ประเพณี

๔๐๕ ๔๒๓ สังคมวิทยาชนบทและนคร

๓(๓-๐-๖)

(Rural and Urban Sociology)

ศึกษาความหมายและสภาพสังคมชนบทและสังคมเมือง กระบวนการตั้งถิ่นฐานในชนบทและเมือง วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชนบทและเมือง โครงสร้างสังคมชนบทและสังคมเมือง บุคลิกภาพของประชากรในสังคมชนบทและเมือง ค่านิยมและเจตคติของประชากรในสังคมชนบทและเมือง ปัญหาและการเปลี่ยนแปลงของสถาบันสังคมในชนบทและเมือง

๔๐๕ ๔๒๔ สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม

๓(๓-๐-๖)

(Sociology of Law and Criminal Justice Administration)

ศึกษาลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน การใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน กระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรมของไทย เน้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุดและศาลยุติธรรม

๔๐๕ ๔๓๒ สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓(๓-๐-๖)

(Applied Statistics for Social Sciences)

ศึกษาลักษณะความหมายของค่าสถิติ วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนาการแจกแจงความน่าจะเป็นขั้นพื้นฐาน การสุ่มตัวอย่าง รวมถึงวิธีการทางสถิติเชิงอนุมาน สำหรับประยุกต์ใช้กับข้อมูลสังคมศาสตร์

๔๐๕ ๔๓๓ การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

๒(๒-๐-๔)

(Analysis of Social Problems and Seminar on Sociology and Anthropology)

ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคม ในมุมมองทางสังคมวิทยาในรูปแบบของการสัมมนา อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูลและความเห็น

๔๐๕ ๔๔๐ มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว

๓(๓-๐-๖)

(Anthropology for Tourism)

ศึกษารูปแบบ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการท่องเที่ยว และผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อมนุษย์และชุมชนท้องถิ่น สิ่งเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นในมิติต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ การทำมาหากิน วัฒนธรรม วิถีชีวิต และสิ่งแวดล้อม

๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา จำนวน ๙ หน่วยกิต

๔๐๕ ๓๑๓ พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม

๓(๓-๐-๖)

(Collective Behavior and Social Movement)

ศึกษาความหมายของพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมและพฤติกรรมรวมหมู่เบื้องต้น รวมทั้งการรวมหมู่เชิงสถาบันและเชิงจิตวิทยาสังคม ขบวนการเคลื่อนไหว ลักษณะการเคลื่อนไหว และพฤติกรรมของการเคลื่อนไหวทางสังคม เน้นพฤติกรรมของสังคมมวลชนเป็นสาระสำคัญ

๔๐๕ ๓๑๔ กระบวนการประชาชาติ

๓(๓-๐-๖)

(Public Opinion Process)

ศึกษาแนวคิด เจตคติ และมติที่ก่อให้เกิดประชาชาติ บทบาทของประชาชาติในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และมติทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง การหวั่นเสียด และการวัดประชาชาติ

๔๐๕ ๓๑๕ พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม

๒(๒-๐-๔)

(Buddhadhamma for Solving Conflict Problems in Society)

ศึกษาประเด็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและโลก ลักษณะของปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งแบบสันติวิธี โดยเน้นการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบทบาทขององค์กรทางพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมและสร้างสรรค์สันติภาพโลก

๔๐๕ ๓๑๖ พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม

๒(๒-๐-๔)

(Buddhism and Process of Civil Society)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชาสังคมของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย องค์กรประกอบและประเภทของประชาสังคม องค์กรประชาสังคมที่มีแนวคิดเรื่องสันติภาพ ธรรมาภิบาล และการสมานฉันท์ รวมทั้งบทบาทประชาสังคมในมิติต่างๆ ที่มีการเคลื่อนไหวแบบสันติวิธี

๔๐๕ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม

๒(๒-๐-๔)

(Buddhism and Social Development)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองแนวพุทธ ตามนัยแห่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปัจจุบัน เน้นการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืนและเป็นธรรม

๔๐๕ ๓๑๘ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

๓(๓-๐-๖)

(Minority in Thailand)

ศึกษาความหมาย และขอบเขตของชนกลุ่มน้อย ความสัมพันธ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย วิถีชีวิต ศาสนา วัฒนธรรม และลัทธิความเชื่อของชนกลุ่มน้อยในสังคมไทยปัจจุบัน เน้นการศึกษาและดูงานในพื้นที่ที่ชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเชิงสังคมวิทยา

๔๐๕ ๓๑๙ ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก

๒(๒-๐-๔)

(Sociological Theory in Tipitaka)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับหลักพุทธ ธรรมในพระไตรปิฎก เช่น อักคัณณสูตร จักกวัตติสูตร กาลามสูตร และสังคาลสูตร โดยเปรียบเทียบคุณค่าและความสำคัญระหว่างสังคมวิทยาทั่วไปกับสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์

๔๐๕ ๔๒๕ สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว**๓(๓-๐-๖)****(Sociology of Education and Guidance)**

ศึกษาทฤษฎีทางสังคมวิทยาการศึกษาความหมายและจุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษาในสังคมไทย บทบาทของสถาบันการศึกษาในการขัดเกลาสังคมและการเปลี่ยนแปลงสังคม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลจากการศึกษา การศึกษาเพื่อสันติภาพของมนุษย์ในสังคม การแนะแนวคุณภาพชีวิต การแนะแนวการอาชีพและการมีงานทำ และการมีสุขภาพและพลานามัยที่สมบูรณ์ในการประกอบอาชีพที่สุจริต

๔๐๕ ๔๒๖ ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม**๓(๓-๐-๖)****(Leadership and Group Action)**

ศึกษาความหมาย ลักษณะของผู้นำและที่มาของความเป็นผู้นำ ทฤษฎีผู้นำ ความสำคัญและประเภทของผู้นำ บทบาทผู้นำในการกระทำของกลุ่ม ภาวะผู้นำในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง กระบวนการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมของการเข้ามาอยู่ในกลุ่มและองค์การในสังคมไทย เน้นพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกันในกลุ่มและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

๔๐๕ ๔๒๗ บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์**๒(๒-๐-๔)****(Role of Sangha in Globalization Society)**

ศึกษาบทบาทพระสงฆ์ในอดีตเปรียบเทียบกับปัจจุบันเกี่ยวกับการกิจด้านพระพุทธศาสนา และการเผยแผ่พุทธธรรมสู่สังคม การเปลี่ยนผ่านสังคมยุคอุตสาหกรรมสู่สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศสังคมฐานความรู้ สู่สังคมพหุวัฒนธรรม และแนวโน้มบทบาทของสังคมสงฆ์ในอนาคต

๔๐๕ ๔๒๘ สถาบันสังคม**๒(๒-๐-๔)****(Social Institutions)**

ศึกษาความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ ประเภท บทบาท และหน้าที่ของสถาบันสังคม วิเคราะห์สถาบันสังคมตามแนวพุทธศาสตร์

๔๐๕ ๔๒๙ สังคมศาสตร์กับการพัฒนา**๒(๒-๐-๔)****(Social Science and Development)**

ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของสังคมศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการ พัฒนาสังคมและชุมชน การพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนาคตของสังคมศาสตร์กับการพัฒนา

๔๐๕ ๔๓๔ สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์**๓(๓-๐-๖)****(Sociology of Religion and Applied Ethics)**

ศึกษาความหมาย และความสำคัญของศาสนา แหล่งกำเนิดของศาสนา ประเภทของศาสนา ศาสนากับสันติภาพ การวิเคราะห์บทบาทของศาสนากับกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ศาสนากับแนวคิดทางจริยศาสตร์ ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ในสังคมไทย จริยศาสตร์กับจริยธรรม และจริยศาสตร์ในฐานะเป็นกลไกทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

๔๐๕ ๔๓๕ สังคมวิทยาการเมืองและเศรษฐกิจ**๓(๓-๐-๖)****(Political Society and Economy)**

ศึกษาความหมาย และวิวัฒนาการเกี่ยวกับการเมือง และการปกครองในมิติต่างๆ ที่ปรากฏในประชาคมโลก อำนาจ และอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจ กลุ่มการเมือง และกลุ่มทางเศรษฐกิจอันเป็นกลุ่ม

ทุนที่สำคัญในสังคมไทย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และเศรษฐกิจในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ เน้นการเมืองในระบบ
ธรรมาภิบาล และเศรษฐกิจพอเพียง

๔๐๕ ๔๓๖ สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน

๓(๓-๐-๖)

(Sociology and Mass Communication)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของสื่อสารมวลชนในสังคมปัจจุบัน กระบวนการสื่อสารที่มี
ประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย บทบาทและอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อ
สถาบันทางสังคม ค่านิยมทางสังคม และการควบคุมทางสังคม

๔๐๕ ๔๓๗ มานุษยวิทยาสื่อสารมวลชน

๓(๓-๐-๖)

(Anthropology and Mass Communication)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของสื่อสารมวลชนในสังคมปัจจุบัน กระบวนการและ
อิทธิพลของการสื่อสารมวลชนที่มีต่อพฤติกรรม ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนในสังคมด้วยแนวคิดทาง
มานุษยวิทยา

๔๐๕ ๔๓๘ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๓(๓-๐-๖)

(Society and Culture of Southeast Asia)

ศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการประชาคมอาเซียน กลไกอาเซียน กฎบัตรอาเซียน
วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงสร้าง ภาพรวม ที่มาคำศัพท์ และที่มาของเขตการค้าเสรีอาเซียน
(AFTA)และสภาพเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมพื้นฐานของประชาคมอาเซียนและเหตุผล องค์ประกอบของ
ประเทศร่วมเจรจา ที่มีผลกระทบต่อประชาคมเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

๔๐๕ ๔๓๙ สังคมไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

๓(๓-๐-๖)

(Thai Society and Democratic Government)

ศึกษาโครงสร้างสังคมไทย อัตลักษณ์ของคนไทย พฤติกรรมของคนไทยกับการปกครองใน
ระบอบประชาธิปไตย สังคมไทยกับพฤติกรรมทางการเมืองและ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเชิงพุทธ
วิวัฒนาการเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หลักการปกครองแบบธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ และ
จริยธรรมทางการเมืองของนักการเมือง

ภาคผนวก ข
รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

รายละเอียดการปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา		หมายเหตุ
หลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑. รหัสและชื่อหลักสูตร ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Sociology	๑. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๐๑๘๕๑๑๐๐๓๑๕ ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Sociology and Anthropology	เพิ่มเติม รหัส หลักสูตร และปรับ เปลี่ยนชื่อ สาขาวิชา
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยา) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (สังคมวิทยา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Sociology) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Sociology)	๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Sociology and Anthropology) ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Sociology and Anthropology)	ปรับ เปลี่ยนชื่อ สาขาวิชา
ปรัชญาและวัตถุประสงค์		หมายเหตุ
หลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	
๑.๑ ปรัชญา หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา สังกัดภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มุ่งเน้นให้บัณฑิตรู้จักใช้องค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การรู้จักตนเองและสังคมบนพื้นฐานแห่งสถานภาพและบทบาทในฐานะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม สามารถจัดระเบียบสังคมและควบคุมสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำหลักวิชาการด้านสังคมวิทยาไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและกิจการคณะสงฆ์	๑.๑ ปรัชญา ประยุกต์องค์ความรู้ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และอยู่ร่วมอย่างสร้างสรรค์ ๑.๒ วัตถุประสงค์ ๑.๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้เชิงทฤษฎีด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาอย่างลึกซึ้งและมีทักษะด้านการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างมีเหตุผล	ปรับ เปลี่ยน ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๑.๒ วัตถุประสงค์ ๑.๒.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตด้านสังคมวิทยาให้ม้องค์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างสร้างสรรค์ และสมัครสมานสามัคคี ๑.๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น บนพื้นฐานแห่งหลักวิชาการเพื่อลดความขัดแย้งทางสังคม ๑.๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน ไม่ก้าวก่ายหรือละเมิดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น มีจิตสำนึกสาธารณะและมีคุณธรรมจริยธรรม	๑.๒.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีเจตคติที่ดีในการพัฒนาตนเองตลอดชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน มีคุณธรรมจริยธรรม ๑.๒.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะด้านการวางแผนและการปฏิบัติการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมบนพื้นฐานแห่งหลักวิชาการด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา																																																																						
โครงสร้างหลักสูตร																																																																							
หลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๕๕	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐																																																																						
๓. โครงสร้างหลักสูตร <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</td><td style="width: 10%; text-align: center;">๓๐</td><td style="width: 30%;">หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๑.๑ วิชาบังคับ</td><td style="text-align: center;">๑๘</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๑.๒ วิชาเลือก</td><td style="text-align: center;">๑๒</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเฉพาะ</td><td style="text-align: center;">๑๐๔</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา</td><td style="text-align: center;">๓๐</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน</td><td style="text-align: center;">๗๔</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์</td><td style="text-align: center;">๑๐</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา</td><td style="text-align: center;">๖๔</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือกเสรี</td><td style="text-align: center;">๖</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td style="text-align: right;">รวม</td><td style="text-align: center;">๑๔๐</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>๔. วิชาโท</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td> ๔.๑ วิชาบังคับ</td><td style="text-align: center;">๑๒</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๔.๒ วิชาเลือก</td><td style="text-align: center;">๖</td><td>หน่วยกิต</td></tr> </table>	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต	๑.๑ วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต	๑.๒ วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต	๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต	๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต	๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต	๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต	๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา	๖๔	หน่วยกิต	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต	รวม	๑๔๐	หน่วยกิต	๔. วิชาโท			๔.๑ วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต	๔.๒ วิชาเลือก	๖	หน่วยกิต	๓. โครงสร้างหลักสูตร <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</td><td style="width: 10%; text-align: center;">๓๐</td><td style="width: 30%;">หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๑.๑ วิชาบังคับ</td><td style="text-align: center;">๑๘</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๑.๒ วิชาเอก</td><td style="text-align: center;">๑๒</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเฉพาะ</td><td style="text-align: center;">๑๐๔</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา</td><td style="text-align: center;">๓๐</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๒ วิชาแกน</td><td style="text-align: center;">๓๓</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน</td><td style="text-align: center;">๓๒</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td> ๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา</td><td style="text-align: center;">๙</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือกเสรี</td><td style="text-align: center;">๖</td><td>หน่วยกิต</td></tr> <tr> <td style="text-align: right;">รวม</td><td style="text-align: center;">๑๔๐</td><td>หน่วยกิต</td></tr> </table>	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต	๑.๑ วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต	๑.๒ วิชาเอก	๑๒	หน่วยกิต	๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต	๒.๒ วิชาแกน	๓๓	หน่วยกิต	๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	๓๒	หน่วยกิต	๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	๙	หน่วยกิต	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต	รวม	๑๔๐	หน่วยกิต	แก้ไขตาม ประกาศ มหาวิทยาลัย ลัย เรื่อง เกณฑ์ มาตรฐาน หลักสูตร ระดับ ปริญญา ตรี พ.ศ. ๒๕๕๙
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต																																																																					
๑.๑ วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต																																																																					
๑.๒ วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต																																																																					
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต																																																																					
๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต																																																																					
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน	๗๔	หน่วยกิต																																																																					
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์	๑๐	หน่วยกิต																																																																					
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา	๖๔	หน่วยกิต																																																																					
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต																																																																					
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต																																																																					
๔. วิชาโท																																																																							
๔.๑ วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต																																																																					
๔.๒ วิชาเลือก	๖	หน่วยกิต																																																																					
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต																																																																					
๑.๑ วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต																																																																					
๑.๒ วิชาเอก	๑๒	หน่วยกิต																																																																					
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต																																																																					
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต																																																																					
๒.๒ วิชาแกน	๓๓	หน่วยกิต																																																																					
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน	๓๒	หน่วยกิต																																																																					
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา	๙	หน่วยกิต																																																																					
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต																																																																					
รวม	๑๔๐	หน่วยกิต																																																																					

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙)	หมายเหตุ
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต	
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี	๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวกับมุสลิม	๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น	แก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Technique of Higher Learning) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียนรายงานและภาคนิพนธ์	๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา (๒) (๒-๐-๔) (Technique of Higher Learning) ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคนิพนธ์	เปลี่ยนแปลงหน่วยกิตและแก้ไขคำอธิบายรายวิชา
๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนา และวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการ	๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to Philosophy) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนา และวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ	คงเดิม

ของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก	
๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป (General Religions) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และทำที่ของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป (General Religions) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และทำที่ของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร (Language and Communication) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่าง ๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร (Language and Communication) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ	แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา
๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์	๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น (Basic Mathematics) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การ	๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น (Basic Mathematics) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การ	คงเดิม

สมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พืชนิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนท์ อินเวอร์ส แมตริกซ์	สมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พืชนิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนท์ อินเวอร์ส แมตริกซ์	
๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Logic) (๒) (๒-๐-๔) ศึกษานิมิต คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตธานุমানและปจฉาว่าที่แบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์ถกถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาษาวาทของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Logic) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษานิมิต คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในแบบ ต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตธานุমানและปจฉาว่าที่แบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์ถกถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาษาวาทของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์	เปลี่ยนแปลง หน่วยกิต
๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย (Basic Statistics and Research) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย (Basic Statistics and Research) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมุติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย	คงเดิม
วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย (Thai Politics and Government) ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย (Thai Politics and Government) ๒ (๒-๐-๔)	คงเดิม

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย	ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย	
๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Economics in Daily Life) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจการทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Economics in Daily Life) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจการทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาและศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Man and Environment) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Man and Environment) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (Current World Affairs) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน (Current World Affairs) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลกทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๐๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น (Basic English) ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๐๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น (Basic English) ๒ (๒-๐-๔)	

ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ	ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง (Advanced English) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง (Advanced English) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น (Basic Sanskrit) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนาม ศัพท์ การแจกนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุจากจกจากธาดู การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๘ ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น (Basic Sanskrit) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนาม ศัพท์ การแจกนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุจากจกจากธาดู การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	คงเดิม
๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง (Advanced Sanskrit) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษานามศัพท์ การแจกนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุจากจกจากธาดู กริยาอาขยาตกรรตมวาก ภาววาก ฌินันตกรรตวาก ฌินันตกรรตมวาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตวากเป็นกรรตมวาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	๐๐๐ ๑๑๙ ภาษาสันสกฤตขั้นสูง (Advanced Sanskrit) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษานามศัพท์ การแจกนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยาศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกรรตุจากจกจากธาดู กริยาอาขยาตกรรตมวาก ภาววาก ฌินันตกรรตวาก ฌินันตกรรตมวาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตวากเป็นกรรตมวาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา	คงเดิม

๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น (Basic Thai) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น (Basic Thai) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ฟังคำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและนามธรรม	คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง (Advanced Thai) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งภาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง (Advanced Thai) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งภาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น (Basic Chinese) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึก การอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น (Basic Chinese) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึก การอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง (Advanced Chinese) ๒ (๒-๐-๔) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง (Advanced Chinese) ๒ (๒-๐-๔) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น (Basic Japanese) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค	๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น (Basic Japanese) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค	คงเดิม

ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	
๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง (Advanced Japanese) ๒ (๒-๐-๔) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง (Advanced Japanese) ๒ (๒-๐-๔) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น (Basic Hindi) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น (Basic Hindi) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟัง-อ่าน-เขียน-สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ใน ชีวิตประจำวัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง (Advanced Hindi) ๒ (๒-๐-๔) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง (Advanced Hindi) ๒ (๒-๐-๔) ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัย ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๐ โลกกับสิ่งแวดล้อม (World and Environment) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะ อุณหภูมิพื้นโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก มลพิษทาง อากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลกและสารพิษใต้ดิน การใช้ ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืนด้าน เศรษฐกิจที่มั่นคง การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริม บทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคมด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง		ตัดออก
๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย (Thai Culture) ๒ (๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย (Thai Culture) ๒ (๒-๐-๔)	คงเดิม

ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย	
๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรม ตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบ และความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรม ตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม (Man and Civilization) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรม ตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบ และความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรม ตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	คงเดิม
๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา (Life and Psychology) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม	๐๐๐ ๒๐๑ ชีวิตกับจิตวิทยา (Life and Psychology) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม	คงเดิม
๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา (Physical Science and Technology) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัย ต่าง ๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒ (๒-๐-๔) (Physical Science and Technology) ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัย ต่าง ๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	คงเดิม

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Introduction to Computer and Information Technology) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์	๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Introduction to Computer and Information Technology) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์	คงเดิม
	๐๐๐ ๒๖๔ สันติศึกษา (Peace Education) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและ ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติ ของนักสันติวิธีทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและเปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคม พหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างสันติสุข	เพิ่มเติม รายวิชา
	๐๐๐ ๒๖๕ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความ รับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า	เพิ่มเติม รายวิชา
	๐๐๐ ๒๖๖ ภาวะผู้นำ (Leadership) ๒ (๒-๐-๔) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งานใน ศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การ	เพิ่มเติม รายวิชา

	สื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตามทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก	
--	---	--

ตารางเปรียบเทียบรายวิชา

หมวดวิชาเฉพาะ ๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕)			(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙)		
หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต			วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต		
นิสิตทุกคนต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต นอกจากนี้ นิสิตแต่ละสาขาวิชา ต้องศึกษาวิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ อีก ๑๐ หน่วยกิต			นิสิตทุกคนต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลีและพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต		
ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต			ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต		หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	ปรับเปลี่ยน กลุ่มวิชา
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	
ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๒๔ หน่วยกิต			๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒(๒-๐-๔)	ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	

๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)	๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)	
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)	ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต			
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)	
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)	๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)	
			๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)	

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

หมวดวิชาเฉพาะ ๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา

หมวดวิชาแกนพระพุทธศาสนา (หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๕)	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙)	หมายเหตุ
วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี (Pali Literature) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย	๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี (Pali Literature) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติความหมายประเภทและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย	หมายเหตุ
๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ (Pali Grammar) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อพยยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยาภิธาน สมาสและตัทธิต	๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ (Pali Grammar) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อพยยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยาภิธาน สมาสและตัทธิต	

คงเดิม

๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒(๒-๐-๔) (Pali Composition and Translation) ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด	๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒(๒-๐-๔) (Pali Composition and Translation) ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies) ๒(๒-๐-๔) ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก	๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies) ๒(๒-๐-๔) ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทยและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก (Vinaya Pitaka) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวีรังก์ ภิกขุณีวิรังก์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก	๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก (Vinaya Pitaka) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวีรังก์ ภิกขุณีวิรังก์ มหาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก	คงเดิม
๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก (Suttanta Pitaka) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของ พระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร อคคัญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก (Suttanta Pitaka) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของ พระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปริณิพพานสูตร อคคัญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ จากนิายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ	คงเดิม
๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก	๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Abhidhamma Pitaka) ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก	คงเดิม

เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัย อรรถกถาและฎีกาประกอบ	เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัย อรรถกถาและฎีกาประกอบ	
๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิรณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (๒) (๑-๒-๔) (Buddhist Meditation I) ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิรณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ	คงเดิม
๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation II) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (๒)(๑-๒-๔) (Buddhist Meditation III) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดิน จงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ (Buddhist Meditation IV) ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดิน จงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตาม แนวปฏิจสงมฺพบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและ สอบอารมณ์	๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (Buddhist Meditation V) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตาม แนวปฏิจสงมฺพบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและ สอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ (Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับ มหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปฺปนณกสูตร สติสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและ คุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ (Buddhist Meditation VI) ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับ มหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปฺปนณกสูตร สติสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและ คุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม
๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้ สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ (Buddhist Meditation VII) ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้ สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์	คงเดิม

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต	๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต	คงเดิม
๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง	๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Buddhist Festival and Traditions) ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง	คงเดิม
๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย	๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒(๒-๐-๔) (Thai Sangha Administration) ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย	คงเดิม
๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ	๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma in English) ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ	คงเดิม
๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การ	๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒(๒-๐-๔) (Dhamma Communications) ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดง	แก้ไข คำอธิบาย รายวิชา

แสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย	ปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย	
๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism) ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคิตยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถระของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาสกรรมทีปนีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒(๒-๐-๔) (Research and Literary Works on Buddhism) ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคิตยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสเถระของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาสกรรมทีปนีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	คงเดิม

ตารางเปรียบเทียบหมวดวิชาเฉพาะด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

(หลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๕๕)	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	หมายเหตุ
๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ๗๔ หน่วยกิต	๒.๒ วิชาแกน ๓๓ หน่วยกิต	
๒.๒.๑ วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ ๑๐ หน่วยกิต	๔๐๕ ๓๐๑ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น ๓(๓-๐-๖)	เปลี่ยนรหัส รายวิชา/ เปลี่ยนกลุ่ม วิชา
๔๐๒ ๓๐๑ ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก ๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๐๒ หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๐๒ พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๐๓ หลักและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๐๓ พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม ๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๐๔ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๔๐๔ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม ๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๐๘ จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๔๐๕ บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๐๙ หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ๓(๓-๐-๖)	
๒.๒.๒ วิชาเฉพาะสาขา ๖๔ หน่วยกิต	๔๐๕ ๓๑๐ มานุษยวิทยากายภาพ ๓(๓-๐-๖)	
(๑) วิชาบังคับ ๔๘ หน่วยกิต	๔๐๕ ๔๒๐ ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์ ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๐๖ สังคมวิทยาเบื้องต้น ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๑ มานุษยวิทยาวัฒนธรรม ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๐๗ ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๓๐ การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ๓(๐-๖-๖)	
๔๐๒ ๓๐๘ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๓๑ สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๐๙ การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖)	๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน ๓๒ หน่วยกิต	
๔๐๒ ๓๑๐ หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๐๕ อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๑๑ สังคมวิทยาชนบทและนคร ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๐๖ โบราณคดีเบื้องต้น ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๑๒ จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๐๗ ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๑๓ สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๑ การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๑๔ อาชญาวิทยาและทัณฑ์วิทยา ๓(๓-๐-๖)	๔๐๒ ๓๑๒ ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๓๑๕ หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๒ คติชนวิทยา ๓(๓-๐-๖)	
๔๐๒ ๔๑๖ พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม ๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๓ สังคมวิทยาชนบทและนคร ๓(๓-๐-๖)	

๔๐๒ ๔๑๗ ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๔ สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๑๘ สังคมไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๓๒ สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๑๙ สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๓๓ การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	๒(๒-๐-๔)
๔๐๒ ๔๒๐ การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยา	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๔๐ มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๑ ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยา	๓(๓-๐-๖)	๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา ๙ หน่วยกิต	
(๒) วิชาเลือก ๑๖ หน่วยกิต		๔๐๕ ๓๑๓ พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๒๒ สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๔ กระบวนการประชามติ	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๒๓ ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๕ พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม	๒(๒-๐-๔)
๔๐๒ ๓๒๔ สถาบันสังคม	๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๑๖ พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม	๒(๒-๐-๔)
๔๐๒ ๓๒๕ สังคมศาสตร์กับการพัฒนา	๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	๒(๒-๐-๔)
๔๐๒ ๓๒๖ สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๘ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๒๗ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๙ ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๔๐๒ ๔๒๘ สังคมวิทยาการเมือง และเศรษฐกิจ	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๕ สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๒๙ สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน	๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๔๒๖ ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม	๓(๓-๐-๖)
๔๐๒ ๔๓๐ กระบวนการประชามติ	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๗ บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์	๒(๒-๐-๔)
๔๐๒ ๔๓๑ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๒๘ สถาบันสังคม	๒(๒-๐-๔)
		๔๐๕ ๔๒๙ สังคมศาสตร์กับการพัฒนา	๒(๒-๐-๔)
		๔๐๕ ๔๓๔ สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์	๓(๓-๐-๖)
		๔๐๕ ๔๓๕ สังคมวิทยาการเมืองและเศรษฐกิจ	๓(๓-๐-๖)
		๔๐๕ ๔๓๖ สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน	๓(๓-๐-๖)
		๔๐๕ ๔๓๗ มานุษยวิทยาสื่อสารมวลชน	๓(๓-๐-๖)
		๔๐๕ ๔๓๘ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๓(๓-๐-๖)

เปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

(หลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๕๕)	(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	หมายเหตุ
๔๐๒ ๓๐๑ ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Sociological Theory in Tipitaka) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมในพระไตรปิฎก อาทิ อคัณณสูตร จักกวัตติสูตร กาลามสูตร และสังคาสสูตร เป็นต้น โดยเปรียบเทียบคุณค่าและความสำคัญระหว่างสังคมวิทยาทั่วไปกับสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	๔๐๕ ๓๐๙ ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก ๒(๒-๐-๔) (Sociological Theory in Tipitaka) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมในพระไตรปิฎก อาทิ อคัณณสูตร จักกวัตติสูตร กาลามสูตร และสังคาสสูตร เป็นต้น โดยเปรียบเทียบคุณค่าและความสำคัญระหว่างสังคมวิทยาทั่วไปกับสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๐๒ พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ๒(๒-๐-๔) (Buddhadhamama for Solving Conflicting Problems in Society) ศึกษาประเด็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ลักษณะของปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางคลี่คลายปัญหาแบบสันติวิธี เน้นการนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบทบาทขององค์กรทางพระพุทธศาสนาในการผลักดันสันติภาพสู่สังคมและมวลมนุษยชาติ เน้นกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๔๐๕ ๓๐๕ พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ๒(๒-๐-๔) (Buddhadhamma for Solving Conflict Problems in Society) ศึกษาประเด็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและโลก ลักษณะของปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางคลี่คลายปัญหาความขัดแย้งแบบสันติวิธี <u>โดยเน้นการประยุกต์หลักพุทธธรรมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบทบาทขององค์กรทางพระพุทธศาสนาในการส่งเสริมและสร้างสรรค์สันติภาพโลก</u>	เปลี่ยน รหัสวิชา และ คำอธิบาย รายวิชา
๔๐๒ ๓๐๓ พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม ๒(๒-๐-๔) (Buddhism and Process of Civil Society) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชาสังคมของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย องค์ประกอบและประเภทของประชาสังคม องค์กรประชาสังคมที่มีแนวคิดเรื่องสันติภาพ ธรรมภิบาล และการสมานฉันท์ รวมทั้งบทบาทประชาสังคมในมิติต่างๆ ที่มีการเคลื่อนไหวแบบสันติวิธี	๔๐๕ ๓๐๖ พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม ๒(๒-๐-๔) (Buddhism and Process of Civil Society) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชาสังคมของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทย องค์ประกอบและประเภทของประชาสังคม องค์กรประชาสังคมที่มีแนวคิดเรื่องสันติภาพ ธรรมภิบาล และการสมานฉันท์ รวมทั้งบทบาทประชาสังคมในมิติต่างๆ ที่มีการเคลื่อนไหวแบบสันติวิธี	เปลี่ยน รหัสวิชา

๔๐๒ ๔๐๔ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development) ศึกษาความหมายและความสำคัญของการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองแนวพุทธ ตามนัยแห่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปัจจุบัน เน้นการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืนและเป็นธรรม	๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development) ศึกษาความหมายและความสำคัญของการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองแนวพุทธ ตามนัยแห่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปัจจุบัน เน้นการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืนและเป็นธรรม	๒(๒-๐-๔)	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๐๕ บทบาทพระสงฆ์ในสังคมพหุวัฒนธรรม (Role of Sangha in Globalization Society) ศึกษาบทบาทพระสงฆ์ในอดีตเปรียบเทียบกับปัจจุบันเกี่ยวกับการกิจด้านพระพุทธศาสนาและการเผยแผ่พุทธธรรมสู่สังคม การเปลี่ยนผ่านสังคมยุคอุตสาหกรรมสู่สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศสังคมฐานความรู้ สู่สังคมพหุวัฒนธรรม และแนวโน้มบทบาทของสังคมสงฆ์ในอนาคต	๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๔๒๗ บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ (Role of Sangha in Globalization Society) ศึกษาบทบาทพระสงฆ์ในอดีตเปรียบเทียบกับปัจจุบันเกี่ยวกับการกิจด้านพระพุทธศาสนาและการเผยแผ่พุทธธรรมสู่สังคม การเปลี่ยนผ่านสังคมยุคอุตสาหกรรมสู่สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศสังคมฐานความรู้ สู่สังคมพหุวัฒนธรรม และแนวโน้มบทบาทของสังคมสงฆ์ในอนาคต	๒(๒-๐-๔)	เปลี่ยน รหัสวิชา และ ชื่อรายวิชา
๔๐๒ ๓๐๖ สังคมวิทยาเบื้องต้น (Introduction to Sociology) ศึกษาความหมาย ประวัติ ขอบเขตและแนวคิดทฤษฎีหลักของสังคมวิทยา สาระสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคม กระบวนการขัดเกลาทางสังคม กลุ่มและสถาบันทางสังคม การแบ่งช่วงชั้นทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	๓(๓-๐-๖)			ตัดออก
๔๐๒ ๓๐๗ ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (Social Philosophy and Basic Policy of State) ศึกษาความหมายและลักษณะสำคัญของปรัชญาในสำนักต่าง ๆ ทั้งปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกที่เป็นกลไกในทางสังคมศาสตร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน นโยบายสาธารณะซึ่งเป็นกลไกอันสำคัญในการบริหารงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๒ ปรัชญาสังคมและนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (Social Philosophy and Basic Policy of State) ศึกษาความหมายและลักษณะสำคัญของปรัชญาในสำนักต่าง ๆ ทั้งปรัชญาตะวันตกและปรัชญาตะวันออกที่เป็นกลไกในทางสังคมศาสตร์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน นโยบายสาธารณะซึ่งเป็นกลไกอันสำคัญในการบริหารงานของรัฐ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ	๓(๓-๐-๖)	เปลี่ยน รหัสวิชา

๔๐๒ ๓๐๘ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม ๓(๓-๐-๖) (Social Changes and Social Problems) ศึกษาความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อบุคคล ชุมชน และวิถีชีวิตรวมทั้งศึกษาความหมาย ลักษณะและประเภทของปัญหาสังคม สาเหตุของปัญหาสังคม ทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาสังคม แนวทางการแก้ปัญหาสังคม และกระบวนการแก้ปัญหาสังคมเชิงพุทธ เน้นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย	๔๐๕ ๓๐๔ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม ๓(๓-๐-๖) (Social Changes and Social Problem) ศึกษาความหมายและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ลักษณะและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อบุคคล ชุมชน และวิถีชีวิตรวมทั้งศึกษาความหมาย ลักษณะและประเภทของปัญหาสังคม สาเหตุของปัญหาสังคมทฤษฎีเกี่ยวกับปัญหาสังคมแนวทางการแก้ปัญหาสังคม และกระบวนการแก้ปัญหาสังคมเชิงพุทธ เน้นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมไทย	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๐๙ การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖) (Independent Study on Sociology) ให้นิสิตศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตนถนัดและสนใจ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านสังคมวิทยา เน้นการศึกษาวិเคราะห์เป็นสาระสำคัญ		ตัดออก
๔๐๒ ๓๑๐ หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖) (Principles and Theories of Sociology) ศึกษาปริทัศน์ทางสังคมวิทยา ความเกี่ยวโยงระหว่างสังคมวิทยากับสังคมศาสตร์ กระบวนการศึกษาวิจัย กระบวนการทางสังคมและองค์การทางสังคม ทฤษฎีหลักและทฤษฎีรองทางสังคมวิทยาในอดีตและปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทฤษฎี ข้อมูล และการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมในเชิงสังคมวิทยา	๔๐๕ ๓๐๒ หลักและทฤษฎีทางสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖) (Principles and Theories of Sociology) ศึกษาปริทัศน์ทางสังคมวิทยา ความเกี่ยวโยงระหว่างสังคมวิทยากับสังคมศาสตร์ กระบวนการศึกษาวิจัย กระบวนการทางสังคมและองค์การทางสังคม ทฤษฎีหลักและทฤษฎีรองทางสังคมวิทยาในอดีตและปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทฤษฎี ข้อมูล และการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมในเชิงสังคมวิทยา	เปลี่ยน รหัสวิชา

๔๐๒ ๓๑๑ สังคมวิทยาชนบทและนคร (Rural and Urban Sociology) ศึกษาความหมายและสภาพสังคมชนบทและสังคมเมือง กระบวนการตั้งถิ่นฐานในชนบทและเมือง วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชนบทและเมือง โครงสร้างสังคมชนบทและสังคมเมือง บุคลิกภาพของประชากรในสังคมชนบทและเมือง ค่านิยมและเจตคติของประชากรในสังคมชนบทและเมือง ปัญหาและการเปลี่ยนแปลงของสถาบันสังคมในชนบทและเมือง	๔๐๕ ๔๒๓ สังคมวิทยาชนบทและนคร (Rural and Urban Sociology) ศึกษาความหมายและสภาพสังคมชนบทและสังคมเมือง กระบวนการตั้งถิ่นฐานในชนบทและเมือง วิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของชนบทและเมือง โครงสร้างสังคมชนบทและสังคมเมือง บุคลิกภาพของประชากรในสังคมชนบทและเมือง ค่านิยมและเจตคติของประชากรในสังคมชนบทและเมือง ปัญหาและการเปลี่ยนแปลงของสถาบันสังคมในชนบทและเมือง	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๑๒ จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ (Social Psychology and Personality) ศึกษาจิตวิทยาพื้นฐานทางชีววิทยาของพฤติกรรมมนุษย์พฤติกรรมสังคม ตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและสภาวะทางจิตของมนุษย์ โครงสร้างทางสังคม กระบวนการต่าง ๆ ทางสังคม เจตคติ การรับรู้ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความก้าวร้าว พฤติกรรมและบทบาททางเพศ การสื่อสาร การโฆษณาชวนเชื่อและแนวทางการแก้ไขปัญหาคัดแย้งทางสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสังคมและวัฒนธรรม การปรับตัวตามสถานการณ์ และการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ	๔๐๕ ๓๐๘ จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ (Social Psychology and Personality) ศึกษาจิตวิทยาพื้นฐานทางชีววิทยาของพฤติกรรมมนุษย์พฤติกรรมสังคม ตัวแปรต่าง ๆ ทางสังคมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมและสภาวะทางจิตของมนุษย์ โครงสร้างทางสังคม กระบวนการต่าง ๆ ทางสังคม เจตคติ การรับรู้ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความก้าวร้าว พฤติกรรมและบทบาททางเพศ การสื่อสาร การโฆษณาชวนเชื่อและแนวทางการแก้ไขปัญหาคัดแย้งทางสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับสังคมและวัฒนธรรม การปรับตัวตามสถานการณ์ และการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่างๆ	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๑๓ สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ (Sociology of Organization and Management) ศึกษาความหมายและความสำคัญขององค์การสังคม องค์การสังคมกับสถาบันสังคม องค์การสังคมแบบสหจร ทฤษฎีองค์การ พฤติกรรมองค์การ องค์การแบบราชการของไทย วัฒนธรรมองค์การ ทฤษฎีองค์การประสิทธิภาพ การวิจัยและพัฒนาองค์การ การบริหารจัดการองค์การแบบเดิม และการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่	๔๐๕ ๔๓๑ สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ (Sociology and Organization and Management) ศึกษาความหมายและความสำคัญขององค์การสังคม องค์การสังคมกับสถาบันสังคม องค์การสังคมแบบสหจร ทฤษฎีองค์การ พฤติกรรมองค์การ องค์การแบบราชการของไทย วัฒนธรรมองค์การ ทฤษฎีองค์การประสิทธิภาพ การวิจัยและพัฒนาองค์การ การบริหารจัดการองค์การแบบเดิม และการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่	เปลี่ยน รหัสวิชา

๔๐๒ ๓๑๔ อาชญาวិทยาและทัณทวิทยา (Criminology and Penology) ศึกษาความหมาย ลักษณะ ประเภท และสาเหตุของอาชญาวิทยา ทฤษฎีอาชญาวิทยา อาชญาวิทยากับสังคมไทย การป้องกันอาชญากรรมในเชิงสังคมวิทยากฎหมาย และศึกษาแนวทางบำบัดแก้ไขและฟื้นฟูผู้กระทำผิด ระบบยุติธรรม ระบบเรือนจำ และทัณฑสถาน ลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของผู้ต้องขัง มาตรการรอกการลงโทษรวมทั้งสำรวจทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ เน้นการศึกษาและดูงานนอกสถานที่	๔๐๕ ๓๐๕ อาชญาวิทยาและทัณทวิทยา (Criminology and Penology) ศึกษาความหมายลักษณะประเภทและสาเหตุของอาชญาวิทยาทฤษฎีอาชญาวิทยาอาชญาวิทยากับสังคมไทยการป้องกันอาชญากรรมในเชิงสังคมวิทยา กฎหมายและศึกษาแนวทางบำบัดแก้ไขและฟื้นฟูผู้กระทำผิดระบบยุติธรรมระบบเรือนจำและทัณฑสถานลักษณะทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมของผู้ต้องขัง มาตรการรอกการลงโทษรวมทั้งสำรวจทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วยกรรมวิธีต่างๆเน้นการศึกษาและดูงานนอกสถานที่	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๑๕ ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยา (Research Methods in Sociology) ศึกษาหลักการและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยา ขั้นตอนของการวิจัย การเลือกตัวอย่าง ประชากร การสร้างเครื่องมือการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวัดและการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งการฝึกปฏิบัติการวิจัยตามหลักวิชาการทางสังคมวิทยาเน้นการวิจัยภาคสนาม		ตัดออก
๔๐๒ ๔๑๖ พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม (Collective Behavior and Social Movement) ศึกษาความหมายของพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมและพฤติกรรมรวมหมู่เบื้องต้น รวมทั้งการรวมหมู่เชิงสถาบันและเชิงจิตวิทยาสังคม ขบวนการเคลื่อนไหว ลักษณะการเคลื่อนไหว และพฤติกรรมของการเคลื่อนไหวทางสังคม เน้นพฤติกรรมของสังคมมวลชนเป็นสาระสำคัญ	๔๐๕ ๓๑๓ พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม (Collective Behavior and Social Movement) ศึกษาความหมายของพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมและพฤติกรรมรวมหมู่เบื้องต้น รวมทั้งการรวมหมู่เชิงสถาบันและเชิงจิตวิทยาสังคม ขบวนการเคลื่อนไหว ลักษณะการเคลื่อนไหว และพฤติกรรมของการเคลื่อนไหวทางสังคม เน้นพฤติกรรมของสังคมมวลชนเป็นสาระสำคัญ	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๑๗ ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์ (Demography and Human Ecology) ศึกษาสถานะของประชากร คือ ภาวะการณเกิด การตายและการย้ายถิ่น ในด้านขนาด โครงสร้าง และการกระจายตัวตามพื้นที่ รวมถึงการ	๔๐๕ ๔๒๐ ประชากรศาสตร์และนิเวศวิทยามนุษย์ (Demography and Human Ecology) ศึกษาสถานะของประชากร คือ ภาวะการณเกิด การตายและการย้ายถิ่น ในด้านขนาดโครงสร้าง และการกระจายตัวตามพื้นที่ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ	เปลี่ยน รหัสวิชา

เปลี่ยนแปลงต่างๆ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และศึกษาภาวะทางธรรมชาติและทางสังคมอันเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดขึ้นต่อแนวโน้มประชากร การดำรงชีวิต การใช้ทรัพยากร การคมนาคม การประกอบอาชีพและสุขลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งการพัฒนาชุมชนและค่านิยม	เน้นความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง และศึกษาภาวะทางธรรมชาติและทางสังคมอันเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดขึ้นต่อแนวโน้มประชากร การดำรงชีวิต การใช้ทรัพยากร การคมนาคม การประกอบอาชีพและสุขลักษณะพื้นฐาน รวมทั้งการพัฒนาชุมชนและค่านิยม	
๔๐๒ ๔๑๘ สังคมไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ๓(๓-๐-๖) (Thai Society and Democratic Government) ศึกษาโครงสร้างสังคมไทย อัตลักษณ์ของคนไทย พฤติกรรมของคนไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สังคมไทยกับพฤติกรรมทางการเมือง และ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเชิงพุทธ วิวัฒนาการเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หลักการปกครองแบบธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ และจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมือง	๔๐๕ ๔๓๙ สังคมไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ๓(๓-๐-๖) (Thai Society and Democratic Government) ศึกษาโครงสร้างสังคมไทย อัตลักษณ์ของคนไทย พฤติกรรมของคนไทยกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สังคมไทยกับพฤติกรรมทางการเมือง และ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเชิงพุทธ วิวัฒนาการเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หลักการปกครองแบบธรรมาภิบาล ภาวะผู้นำ และจริยธรรมทางการเมืองของนักการเมือง	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๑๙ สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม (Sociology of Law and Criminal Justice Administration) ๓(๓-๐-๖) ศึกษาลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน การใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อการพัฒนาชุมชน กระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรมของไทย เน้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุดและศาลยุติธรรม	๔๐๕ ๔๒๔ สังคมวิทยากฎหมายและการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม (Sociology of Law and Criminal Justice Administration) ๓(๓-๐-๖) ศึกษาลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาชุมชน การใช้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน กระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรมของไทย เน้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุดและศาลยุติธรรม	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๒๐ การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยา ๓(๓-๐-๖) (Analysis of Social Problems and Seminar on Sociology) ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคม ในมุมมองทางสังคมวิทยาในรูปแบบของการสัมมนา อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูลและความเห็น		ตัดออก

๔๐๒ ๔๒๑ ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยา (English for Sociologists) ศึกษาและฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์สำหรับการติดต่อและสื่อสารในฐานะเป็นนักสังคมวิทยา เน้นทักษะในการฟัง การพูดและการอ่าน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวสารด้านสังคมวิทยาเป็นสาระสำคัญ	๓(๓-๐-๖)	ตัดออก
๔๐๒ ๓๒๒ สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว (Sociology of Education and Guidance) ศึกษาทฤษฎีทางสังคมวิทยาการศึกษา ความหมายและจุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษาในสังคมไทย บทบาทของสถาบันการศึกษาในการขัดเกลาสังคมและการเปลี่ยนแปลงสังคม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลจากการศึกษา การศึกษาเพื่อสันติภาพของมนุษย์ในสังคม การแนะแนวคุณภาพชีวิต การแนะแนวการอาชีพและการมีงานทำ และการมีสุขภาพและพลานามัยที่สมบูรณ์ในการประกอบอาชีพที่สุจริต	๔๐๕ ๔๒๕ สังคมวิทยาการศึกษาและการแนะแนว (Sociology of Education and Guidance) ศึกษาทฤษฎีทางสังคมวิทยาการศึกษาความหมายและจุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษาในสังคมไทย บทบาทของสถาบันการศึกษาในการขัดเกลาสังคมและการเปลี่ยนแปลงสังคม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลจากการศึกษา การศึกษาเพื่อสันติภาพของมนุษย์ในสังคม การแนะแนวคุณภาพชีวิต การแนะแนวการอาชีพและการมีงานทำ และการมีสุขภาพและพลานามัยที่สมบูรณ์ในการประกอบอาชีพที่สุจริต	เปลี่ยนรหัสวิชา
๔๐๒ ๓๒๓ ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม (Leadership and Group Action) ศึกษาความหมาย ลักษณะของผู้นำและที่มาของความเป็นผู้นำ ทฤษฎีผู้นำ ความสำคัญและประเภทของผู้นำ บทบาทผู้นำในการกระทำของกลุ่มภาวะผู้นำในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง กระบวนการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมของการเข้ามาอยู่ในกลุ่มและองค์การในสังคมไทย เน้นพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกันในกลุ่มและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน	๔๐๕ ๔๒๖ ความเป็นผู้นำและการกระทำของกลุ่ม (Leadership and Group Action) ศึกษาความหมาย ลักษณะของผู้นำและที่มาของความเป็นผู้นำ ทฤษฎีผู้นำ ความสำคัญและประเภทของผู้นำ บทบาทผู้นำในการกระทำของกลุ่มภาวะผู้นำในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่ม ทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง กระบวนการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมของการเข้ามาอยู่ในกลุ่มและองค์การในสังคมไทย เน้นพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกันในกลุ่มและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน	เปลี่ยนรหัสวิชา
๔๐๒ ๓๒๔ สถาบันสังคม (Social Institutions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ ประเภท บทบาท และหน้าที่ของสถาบันสังคม วิเคราะห์สถาบันสังคมตามแนวพุทธศาสตร์	๔๐๕ ๔๒๘ สถาบันสังคม (Social Institutions) ศึกษาความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ ประเภท บทบาท และหน้าที่ของสถาบันสังคม วิเคราะห์สถาบันสังคมตามแนวพุทธศาสตร์	เปลี่ยนรหัสวิชา

๔๐๒ ๓๒๕ สังคมศาสตร์กับการพัฒนา (Social Science and Development) ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของสังคมศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาสังคมและชุมชน การพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนาคตของสังคมศาสตร์กับการพัฒนา	๒(๒-๐-๔)	๔๐๕ ๔๒๙ สังคมศาสตร์กับการพัฒนา (Social Science and Development) ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของสังคมศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการ พัฒนาสังคมและชุมชน การพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอนาคตของสังคมศาสตร์กับการพัฒนา	๒(๒-๐-๔)	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๒๖ สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์ (Sociology of Religion and Applied Ethics) ศึกษาความหมาย และความสำคัญของศาสนา แหล่งกำเนิดของศาสนา ประเภทของศาสนา ศาสนากับสันติภาพ การวิเคราะห์บทบาทของศาสนากับกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ศาสนากับแนวคิดทางจริยศาสตร์ ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ในสังคมไทย จริยศาสตร์กับจริยธรรม และจริยศาสตร์ในฐานะเป็นกลไกทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๓๔ สังคมวิทยาศาสนาและจริยศาสตร์ประยุกต์ (Sociology of Religion and Applied Ethics) ศึกษาความหมายและความสำคัญของศาสนา แหล่งกำเนิดของศาสนา ประเภทของศาสนา ศาสนากับสันติภาพ การวิเคราะห์บทบาทของศาสนากับกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต ศาสนากับแนวคิดทางจริยศาสตร์ ประเด็นปัญหาทางจริยศาสตร์ในสังคมไทย จริยศาสตร์กับจริยธรรม และจริยศาสตร์ในฐานะเป็นกลไกทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง	๓(๓-๐-๖)	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๓๒๗ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย (Minority in Thailand) ศึกษาความหมาย และขอบเขตของชนกลุ่มน้อย ความสัมพันธ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย วิถีชีวิต ศาสนา วัฒนธรรม และลัทธิความเชื่อของชนกลุ่มน้อยในสังคมไทยปัจจุบัน เน้นการศึกษาและดูงานในพื้นที่ที่ชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเชิงสังคมวิทยา	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๓๑๘ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย (Minority in Thailand) ศึกษาความหมาย และขอบเขตของชนกลุ่มน้อย ความสัมพันธ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย วิถีชีวิต ศาสนา วัฒนธรรม และลัทธิความเชื่อของชนกลุ่มน้อยในสังคมไทยปัจจุบัน เน้นการศึกษาและดูงานในพื้นที่ที่ชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเชิงสังคมวิทยา	๓(๓-๐-๖)	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๒๘ สังคมวิทยาการเมือง และเศรษฐกิจ (Political Society and Economy) ศึกษาความหมาย และวิวัฒนาการเกี่ยวกับการเมือง และการ	๓(๓-๐-๖)	๔๐๕ ๔๓๕ สังคมวิทยาการเมือง และเศรษฐกิจ (Political Society and Economy) ศึกษาความหมาย และวิวัฒนาการเกี่ยวกับการเมือง และการปกครอง	๓(๓-๐-๖)	เปลี่ยน รหัสวิชา

ปกครองในมิติต่างๆ ที่ปรากฏในประชาคมโลก อำนาจ และอิทธิพลทางการเมือง และเศรษฐกิจ กลุ่มการเมือง และกลุ่มทางเศรษฐกิจอันเป็นกลุ่มทุนที่สำคัญในสังคมไทย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และเศรษฐกิจในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ เน้นการเมืองในระบบ ธรรมชาติ และเศรษฐกิจพอเพียง	ในมิติต่างๆ ที่ปรากฏในประชาคมโลก อำนาจ และอิทธิพลทางการเมือง และเศรษฐกิจ กลุ่มการเมือง และกลุ่มทางเศรษฐกิจอันเป็นกลุ่มทุนที่สำคัญในสังคมไทย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และเศรษฐกิจในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ เน้นการเมืองในระบบธรรมชาติ และเศรษฐกิจพอเพียง	
๔๐๒ ๔๒๙ สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน ๓(๓-๐-๖) (Sociology of Mass Communication) ศึกษาความหมายและความสำคัญของสื่อสารมวลชนในสังคมปัจจุบัน กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย บทบาทและอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อสถาบันทางสังคม ค่านิยมทางสังคม และการควบคุมทางสังคม	๔๐๕ ๔๓๖ สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน ๓(๓-๐-๖) (Sociology of Mass Communication) ศึกษาความหมายและความสำคัญของสื่อสารมวลชนในสังคมปัจจุบัน กระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย บทบาทและอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อสถาบันทางสังคม ค่านิยมทางสังคม และการควบคุมทางสังคม	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๓๐ กระบวนการประชามติ ๒(๒-๐-๔) (Public Opinion Process) ศึกษาแนวคิด เจตคติ และมิติที่ก่อให้เกิดประชามติ บทบาทของประชามติในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และมิติทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง การหยั่งเสียง และการวัดประชามติ	๔๐๕ ๓๑๔ กระบวนการประชามติ ๒(๒-๐-๔) (Public Opinion Process) ศึกษาแนวคิด เจตคติ และมิติที่ก่อให้เกิดประชามติ บทบาทของประชามติในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเปลี่ยนแปลงเจตคติ และมิติทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง การหยั่งเสียง และการวัดประชามติ	เปลี่ยน รหัสวิชา
๔๐๒ ๔๓๑ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓(๓-๐-๖) (Society and Culture of Southeast Asia) ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมา พัฒนาการประชาคมอาเซียน กลไกอาเซียน กฎบัตรอาเซียน วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงสร้าง ภาพรวมที่มาจากคำศัพท์ และที่มาของเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมพื้นฐานของประชาคมอาเซียนและเหตุผล องค์ประกอบของประเทศร่วมเจรจา ที่มีผลกระทบต่อประชาคมเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	๔๐๕ ๔๓๘ สังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓(๓-๐-๖) (Society and Culture of Southeast Asia) ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมา พัฒนาการประชาคมอาเซียน กลไกอาเซียน กฎบัตรอาเซียน วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย โครงสร้าง ภาพรวมที่มาจากคำศัพท์ และที่มาของเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมพื้นฐานของประชาคมอาเซียนและเหตุผล องค์ประกอบของประเทศร่วมเจรจา ที่มีผลกระทบต่อประชาคมเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	เปลี่ยน รหัสวิชา

	๔๐๕ ๓๐๑ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น ๓(๓-๐-๖) (Introduction to Sociology and Anthropology) ศึกษาความหมายประวัติขอบเขตและแนวคิดทฤษฎีหลักของสังคมวิทยา สาระสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคมกระบวนการขัดเกลา ทางสังคมกลุ่มและสถาบันทางสังคมการแบ่งช่วงชั้นทางสังคมการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและวัฒนธรรม และ ความหมาย ขอบข่าย ความสำคัญ ประเภท และ พัฒนาการ ของมานุษยวิทยา	รายวิชา ใหม่
	๔๐๕ ๓๐๓ หลักและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา ๓(๓-๐-๖) (Principles and Theories of Anthropology) ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีสำคัญเกี่ยวกับวิชามานุษยวิทยา ลำดับการ พัฒนาการของมนุษย์ เน้นแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นปัจจัยพื้นฐาน ในการพัฒนา เกี่ยวกับมานุษยวิทยาในปัจจุบัน	วิชาใหม่
	๔๐๕ ๓๐๙ หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ๓(๓-๐-๖) (Research Methods in Sociology and Anthropology) ศึกษาหลักการและระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ขั้นตอน ของการวิจัย การเลือกตัวอย่าง ประชากร การสร้างเครื่องมือการวิจัย การ รวบรวมข้อมูล การวัดและการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น รวมทั้งการฝึกปฏิบัติการ วิจัยตามหลักวิชาการทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเน้นการวิจัยภาคสนาม	รายวิชา ใหม่
	๔๐๕ ๓๑๐ มานุษยวิทยากายภาพ ๓(๓-๐-๖) (Physical Anthropology) ศึกษาเกี่ยวกับการวิวัฒนาการ พฤติกรรม ความสามารถ ในการสร้าง วัฒนธรรม ด้าลับไพรเมตส์ต่างๆ สกูลโฮโม รวมทั้งวัฒนธรรม	รายวิชา ใหม่
	๔๐๕ ๔๒๑ มานุษยวิทยาวัฒนธรรม ๓(๓-๐-๖) (cultural anthropology) ศึกษาเปรียบเทียบมนุษย์จากแง่มุมของสังคมวัฒนธรรม ทำความเข้าใจและ	รายวิชา ใหม่

	อธิบายวิถีชีวิต ระบบการผลิต ความเชื่อ และลักษณะทางสังคมวัฒนธรรมด้านอื่นๆ เพื่ออธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของมนุษย์ทั่วโลก	
	๔๐๕ ๔๓๐ การศึกษาอิสระด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ๓(๐-๖-๖) (Independent Study on Sociology and Anthropology) ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา	รายวิชาใหม่
	๔๐๕ ๓๐๖ โบราณคดีเบื้องต้น ๓(๓-๐-๖) (Introduction to Archaeology) ศึกษาสาระความเป็นมาของโบราณคดี วิธีศึกษาทางโบราณคดีและประโยชน์ที่ได้รับ เกณฑ์และการจัดยุคสมัย ข้อมูลทางโบราณคดีสมัยต่างๆ ในประเทศไทย ศึกษาความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์และหลักฐานทางโบราณคดีโดยแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของมนุษย์	รายวิชาใหม่
	๔๐๕ ๓๐๗ ภาษาอังกฤษสำหรับนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ๓(๓-๐-๖) (English for Sociologists and anthropologists) ศึกษาและฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อประโยชน์สำหรับการติดต่อและสื่อสารในฐานะเป็นนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา เน้นทักษะในการฟัง การพูด และการอ่าน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวสารด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเป็นสาระสำคัญ	รายวิชาใหม่
	๔๐๕ ๓๑๑ การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม ๓(๓-๐-๖) (Management of Cultural Resources) ศึกษาหลักและทฤษฎีที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรม การสร้างจิตสำนึกให้อนุชนมีความสำนึกหวงแหนศิลปะและวัฒนธรรมของตน	วิชาใหม่

	๔๐๕ ๔๒๒ คติชนวิทยา (Folkloristic) ศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดจากวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนผลผลิตหรือการสร้างสรรค์ต่างๆ ทั้งคติโลกและคติธรรม จากอดีตมาจนถึงปัจจุบันของมนุษย์ในสังคมหนึ่งๆ ผ่านระบบความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม จารีต ประเพณี	๓(๓-๐-๖)	รายวิชาใหม่
	๔๐๕ ๔๓๒ สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Applied Statistics for Social Sciences) ศึกษาลักษณะความหมายของค่าสถิติ วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนาการแจกแจงความน่าจะเป็นขั้นพื้นฐาน การสุ่มตัวอย่าง รวมถึงวิธีการทางสถิติเชิงอนุมานสำหรับประยุกต์ใช้กับข้อมูลสังคมศาสตร์	๓(๓-๐-๖)	วิชาใหม่
	๔๐๕ ๔๓๓ การวิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (Analysis of Social Problems and Seminar on Sociology) ๒(๒-๐-๔) ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมในมุมมองทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในรูปแบบของการสัมมนาอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเห็น		วิชาใหม่
	๔๐๕ ๔๔๐ มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว (Anthropology for Tourism) ศึกษารูปแบบ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว การจัดการท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการท่องเที่ยว และผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อมนุษย์และชุมชน ความเปลี่ยนแปลงในชุมชนท้องถิ่นในมิติต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ การทำมาหากิน วัฒนธรรม วิถีชีวิต และสิ่งแวดล้อมที่เป็นผลมาจากการท่องเที่ยว	๓(๓-๐-๖)	วิชาใหม่
	๔๐๕ ๔๓๗ มานุษยวิทยาสื่อสารมวลชน (Anthropology and Mass Communication) ศึกษาความหมายและความสำคัญของสื่อสารมวลชนในสังคมปัจจุบัน	๓(๓-๐-๖)	วิชาใหม่

	กระบวนการและอิทธิพลของการสื่อสารมวลชนที่มีต่อพฤติกรรม ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนในสังคมด้วยแนวคิดทางมานุษยวิทยา	
หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต	หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต	
นิสิตต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา	นิสิตต้องศึกษารายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา	คงเดิม

ภาคผนวก ค
ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒**

เพื่อให้การบริหารงานการศึกษาในมหาวิทยาลัยบรรลุนิติภาวะ จึงเห็นสมควรออก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับดังต่อไปนี้ :-

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับ ข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของนิสิตที่เป็นพระภิกษุสามเณร

๖.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยคขึ้นไปหรือ

๖.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยคและเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๖.๑.๓ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน พระปริยัติธรรมสามัญศึกษา หรือ

๖.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือได้รับประกาศนียบัตรอื่น ที่มหาวิทยาลัยรับรองและเมื่อได้รับ การพิจารณาคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้ว ต้องศึกษาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยกำหนดไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต หรือ

๖.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรม ผู้สำเร็จการศึกษา ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าและสอบได้นักธรรมชั้นเอก และได้รับการแต่งตั้งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๖.๑.๖ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญาตามหลักเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๖.๑.๗ เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรค หรือภาวะอันเป็นอุปสรรค ในการศึกษา

๖.๑.๘ ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความ ประพฤติ หรือวินัย

๖.๒ คุณสมบัติของนิสิตที่เป็นคฤหัสถ์ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาหนึ่งได้ ทั้งนี้ โดยคณะกรรมการ ประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่ผู้นั้นประสงค์จะเข้าศึกษามีมติเห็นชอบ

ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่จะรับเข้าศึกษามีอำนาจพิจารณา เทียบรายวิชาและหน่วยกิตที่ผู้นั้นได้ศึกษาแล้ว พร้อมทั้งกำหนดเงื่อนไขและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาในสาขาวิชาที่ผู้นั้นขอเข้าศึกษา ทั้งนี้ จะต้องมียุทธศาสตร์ใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๙ การนับวันต่างๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปีๆ ไป

หมวดที่ ๑

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิต (Semester Credit System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้นจะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษาที่สอง อีกหนึ่งภาคก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชา ให้เท่ากับภาคปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยอีก ๒ ภาคการศึกษาปกติ

ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร ต่อเนื่องระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ ให้กำหนด หน่วยกิต (Credit) เป็นหน่วยสำหรับวัดปริมาณการศึกษาตามลักษณะ งานของแต่ละรายวิชา

ข้อ ๑๔ การกำหนดค่าหน่วยกิตของรายวิชาในภาคการศึกษาปกติให้กำหนดเกณฑ์ดังนี้

๑๔.๑ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาฟังบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และมีการเตรียม หรือการศึกษานอกเวลาเรียนอีกสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๔.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการอภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ - ๓ ชั่วโมงและเมื่อรวมกับการศึกษานอกเวลาเรียนแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอด ภาคการศึกษาให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยจะต้องมีวิชาแกนพระพุทธศาสนาและวิชาพื้นฐานทั่วไปที่มหาวิทยาลัยกำหนดในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ให้กองทะเบียนและวัดผล ทราบ ก่อน วันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หากคณะหรือวิทยาลัยจำเป็นต้องเปิดสอนรายวิชาใหม่ เพิ่มขึ้น หรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ กรรมการประจำคณะหรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยและต้องแจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้มหาวิทยาลัยออกกระเปียบและกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ในการรับ นิสิตที่จะขอ ย้ายจากคณะหรือวิทยาลัยต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยหรือโอนจากสถาบันการศึกษาอื่น โดย จะต้องใช้เวลาการศึกษา ต่อเนื่องในคณะหรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษา ปกติและต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่ น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตให้มหาวิทยาลัยกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่นิสิต ลงทะเบียนเรียนและ สอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์พิจารณาและกระทำเมื่อสิ้นภาค การศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิต แบ่งออกได้ดังนี้ :-

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ (On Promotion)

ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒๐.๒ นิสิตสภาพรอพินิจ (On Probation)

ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้นนิสิต ที่เข้าศึกษาเป็น ปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่สองนับแต่เริ่มเข้าศึกษา

กองทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพรอพินิจให้นิสิตที่มีสภาพเช่นนั้น และอาจารย์ ที่ปรึกษา ของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษา ต่อคณบดีหรือ ผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ :-

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดซึ่งมหาวิทยาลัย เห็นสมควร สนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรอง แพทย์มาแสดง ต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชาหรือก่อนเปิดภาคการ ศึกษา นิสิตต้อง ยื่นคำร้องต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างซ้ำภายใน ๗ วัน นับจาก วันที่เปิดภาคการศึกษา และจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติ ตามมหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิตและให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่าง ภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุดและจะต้อง มีเวลาเรียนโดยสม่ำเสมอ ในระยะก่อนการยื่นคำร้องขอ ลาพัก หากรายวิชาใดนิสิตขาดเรียนเกินร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษาระดับ F เฉพาะ รายวิชานั้นและให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้ลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีกให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการ ดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาใหม่จะต้องยื่น คำร้องขอกลับเข้า ศึกษา ต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่มี สิทธิลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

เห็นว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่ทำให้นิสิตผู้นั้นไม่อาจยื่นคำร้องขอ กลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนดจะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยจะต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการ ศึกษาและรายชื่อนิสิต ที่กลับเข้าศึกษาใหม่ให้กองทะเบียนและวัดผลทราบโดยเร็วที่สุด

หมวดที่ ๒

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่น ต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้ง เหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายใน ๗ วัน หลังจากที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงมิได้ จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวัน เปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะเรียนตามแบบฟอร์ม และ หลักเกณฑ์ที่กองทะเบียนและวัดผลกำหนดไว้

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาและการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งจะลงลายมือไว้เป็นหลักฐานในบัตรลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๓ นิสิตต้องมาลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมและส่วนที่ค้างชำระ(ถ้ามี)ให้เรียบร้อยจึงจะถือว่าลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และนิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่มาลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่กองทะเบียนและวัดผล กำหนดให้ถือว่ามาลงทะเบียนช้า ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรก ของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นกรณีพิเศษ ทั้งระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นไม่นานเกินสมควร และต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลาเรียน นับจากวันลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้น ก็ให้มิสิทธิ์เข้าสอบ ในรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใดภาคหนึ่งที่ มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับไว้ในข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติ ดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิตและให้พ้นสถานภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปี นับจากวันที่มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิตออกจากทะเบียน นิสิตตามข้อ ๒๑ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓ .๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ ได้เมื่อมีเหตุอันสมควร โดยให้ถือระยะเวลานั้นเป็นระยะเวลาพักการศึกษา

ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลาพักการศึกษา รวมทั้งค่า ธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ค้างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้ :-

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิตและไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะครุศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะ ที่มหาวิทยาลัยประกาศใช้ ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๑๐ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษให้ลงทะเบียน รายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่น คำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ภายในเงื่อนไขและให้มีผล ดังต่อไปนี้ :-

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือ ๗ วันแรก ของภาคการศึกษาฤดูร้อน รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๕ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๔๕ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษา ฤดูร้อนถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้นและจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมา คำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิต ในภาคการศึกษาปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการ ประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมทั้งสิทธิการได้รับค่าธรรมเนียม คืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

หมวดที่ ๓

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนไว้แต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษาจะมีการสอบทุกราย วิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัยประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีความเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดี จะได้ระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา

ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (EXCELLENT)	A	๔.๐
ดีมาก (VERY GOOD)	B+	๓.๕
ดี (GOOD)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (VERY FAIR)	C+	๒.๕
พอใช้ (FAIR)	C	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (QUITE FAIR)	D+	๑.๕
อ่อน (POOR)	D	๑.๐
ตก (FAILED)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้นๆ คือ ระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๓๔.๑ นิสิตเข้าสอบและสอบตก

๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย

๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบ ตามข้อ ๓๒

๓๔.๔ นิสิตขอลถอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๔

๓๔.๕ นิสิตไม่แก้ผลการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ ๓๗ วรรค ๒

๓๔.๖ นิสิตกระทำความผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผลการศึกษาอาจแสดงได้ด้วย สัญลักษณ์อื่น อีกดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawn)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย หรือรายวิชา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมีการวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ S หรือ U

รายวิชาใดซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับรายวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยตามความในวรรค

ก่อนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ :-

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมายหรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบเกณฑ์ตามกำหนด ที่อาจารย์ผู้สอนวิชานั้นสั่งหรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชานั้น โดยมีใบรับรอง แพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติ จากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือด้วย เหตุสุดวิสัย บางประการ ซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่า ไม่สมควรประเมินผลการศึกษาค้นคว้าของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าวตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒, และ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบและปฏิบัติงานที่ได้รับ มอบหมายจาก อาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ผลการศึกษามีสมบูรณ์ อย่างช้าภายใน ๑๕ วัน หลังจากวัน ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษามีความสมบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่นิสิตผู้นั้น จะมีประวัติการเรียนเป็นพิเศษ และผลไม่สมบูรณ์ (I) นั้นเกิดเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย อาจให้ได้รับระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการ ประจำวิทยาลัยพิจารณาร่วมกันอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้และหลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่นิสิตต้อง เรียนและสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตกและหลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่นิสิตต้อง เรียนและสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ จนกว่าจะสอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้และแจ้งความ จำนงในวัน ลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘.๒.๒ และ ๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้ในรายวิชานั้น ยกเว้น ในรายวิชา ที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องได้ให้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตร นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานั้นจนสอบ ได้ตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือก นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชานั้น หรืออาจลง ทะเบียนเรียน วิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้สูงกว่าระดับ D ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีก ส่วน รายวิชาที่นิสิต ลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit) นิสิตอาจจะลงทะเบียนเรียนอีกก็ได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะหน่วยของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าครั้งหนึ่งให้นับจำนวนของ หน่วยกิตของ รายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากัน ให้นับ หน่วยกิตเฉพาะ รายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษามือสิ้นสุดการศึกษาทุกภาค โดยคำนวณหา ค่าระดับ เฉลี่ย ของ รายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น คำนับเรียกว่า ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมด ทุกภาค การศึกษาตั้งแต่เริ่ม เป็นนิสิตถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน คำนับเรียกว่า ค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUMULATIVE GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ ระหว่างค่า ระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนใน ภาคการศึกษานั้นตั้ง แล้วหารด้วยหน่วยกิต ทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำผลบวกของผลคูณ ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตกับจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหาร ด้วยจำนวน หน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่ว่ารายวิชานั้นจะซ้ำกันหรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหาค่า ระดับเฉลี่ย ตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวดที่ ๔

การเตือนและการรอพินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษานิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้ง ภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน นิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน (เตือน ๑ หรือเตือน ๒) หรือ อยู่ในภาวะรอพินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการ ศึกษานั้น ต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือน (เตือนพิเศษ) จากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตาม ข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสองภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัย ไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้น จะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือนสองภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอพินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอพินิจนั้นลงใน ทะเบียนเรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ หากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมจนถึงภาค การศึกษานั้น ต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้น ศึกษาต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิมหรือเปลี่ยนสาขาวิชาหรือย้ายโอนคณะ สังกัดภายใต้ข้อบังคับ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายใน ระยะเวลา ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับภาคการศึกษาปกติ นับแต่วันที่ขึ้น ทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้ข้อบังคับข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาที่ดี การย้ายโอนคณะสังกัดที่ดี การพักการศึกษาก็ดี ไม่ทำให้การเตือนและภาวะรอพินิจเปลี่ยนแปลง

หมวดที่ ๕

การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดการศึกษาหนึ่งตามข้อ ๒๕.๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งภาคการศึกษาแล้วไม่ชำระค่าบำรุง มหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต

๕๘.๓.๓ ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ ๖ อย่างใดอย่างหนึ่งตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาที่ ๑ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย (ปีที่ ๑ หรือปีที่ ๓ แล้วแต่กรณี) ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ของสองภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นต้นไป สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลาสองภาคการศึกษา ติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะหรือได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสม ตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก – โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตาม หลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการเรียนรวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรงและได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพหรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากจะกลับมาศึกษาใหม่จะนำหน่วยกิตสะสมเดิม มาใช้ประโยชน์ในการศึกษาครั้งใหม่อีกไม่ได้

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่งหรือประกาศอื่น ของมหาวิทยาลัย ต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่งดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการเรียน

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำภาคหรือการสอบ ระหว่างภาค ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้น สังกัดอยู่ร่วม กับกรรมการควบคุมการสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิดประเภททุจริตหรือ سوءเจตนาทุจริตหรือเป็น ความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิดดังต่อไปนี้

๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิชานั้น

๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ที่นิสิตผู้นั้น สังกัดอยู่พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้พ้นสภาพ การเป็นนิสิตได้

การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษาปกติถัดจากภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่นนอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ดำเนินการลงโทษตาม มติของคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย แล้วแจ้งให้กองทะเบียนและวัดผล ทราบทันที

หมวดที่ ๖

การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดหรือคณะหรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิขอย้ายสังกัดคณะหรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ในสังกัดอีก คณะหนึ่งได้ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะหรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ ไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิตและต้องได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะหรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์จะขอย้ายโอน สังกัดแสดงความจริงเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัย ที่ตนสังกัดอย่างช้า ๑๕ วันก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำขอย้ายโอนพร้อมข้อคิดเห็นประกอบ ไปยังคณะหรือวิทยาลัยที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัดเพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอนสังกัดแล้ว ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะหรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จก่อนจะลงทะเบียน รายวิชา เว้นแต่อธิการบดีจะประกาศหรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่รับย้ายโอน มีอำนาจพิจารณาเทียบรายวิชาและหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้แล้ว เพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษา และจำนวน หน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะหรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะหรือวิทยาลัยที่รับ ย้ายโอน ดำเนินการ ตามความในวรรคแรกให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลให้ กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อน วันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลา การศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะหรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้นำผลการศึกษา ของรายวิชาต่างๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะหรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชาที่นิสิตผู้ย้ายโอนคณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของคณะหรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะหรือวิทยาลัยมาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้เท่านั้น

ในกรณีที่นิสิตมหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดให้ลงทะเบียน เรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษาของรายวิชานั้น ๆ มา คำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวดที่ ๗

การสำเร็จการศึกษา

ข้อที่ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ :-

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

๖๔.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายใน

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U

ในรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้และ

๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคย

ประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายใน

ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U

ในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้ และ

๖๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงใน

ระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนมาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นไม่มีสิทธิได้รับปริญญา เกียรตินิยม เว้นแต่จะได้ศึกษาและได้หน่วยกิตสะสมตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า สามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อกองทะเบียนและวัดผลเพื่อขอรับปริญญาในภาคการศึกษาสุดท้าย ที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยและผู้อำนวยการ กองทะเบียนและวัดผลเป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณา เสนอสภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาหรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาบัตรปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวัน ให้ทราบเป็นปีๆ ไป

บทเฉพาะกาล

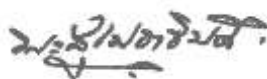
ข้อ ๗๑ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับปริญญาตรี ดังต่อไปนี้

๗๑.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๓๐

๗๑.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

ลงชื่อ

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๐**

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญ ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หรือ
- (๖) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ
- (๗) เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ เทียบเท่า และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรสาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๘) เป็นผู้สำเร็จระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัย รับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๙) เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภา วิชาการกำหนด

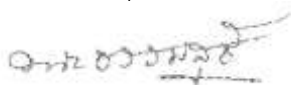
(๑๐) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย”

๖.๒ คุณสมบัติของคณิสต์ผู้สมัครเข้าศึกษา

- (๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ
- (๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ
- (๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยอื่นรับรอง หรือ
- (๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ
- (๕) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
- (๖) เป็นผู้ที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด
- (๗) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ลงชื่อ

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๕๕๑**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับนิสิตผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยวิภาค (Semester Credit System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษาที่สองอีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา และต้องปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนหลักสูตรคณะครุศาสตร์ ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับคณะครุศาสตร์ให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕

ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่อง ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยจะต้องมีวิชาแกนพระพุทธศาสนาและวิชาศึกษาทั่วไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ใน แต่ละหลักสูตร”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกข้อ ๑๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาหรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะหรือวิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

- ๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะครุศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะที่มหาวิทยาลัยประกาศใช้ ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๑๐ หน่วยกิต
- ๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต
- ๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ให้ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
- ๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาได้ไม่ต่ำกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับคณะครุศาสตร์ต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกข้อ ๒๘ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

- ๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายในเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา
- ๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาภายในเงื่อนไขและให้มีผล ดังต่อไปนี้
 - ๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายในสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในระเบียน
 - ๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนดสัปดาห์แรก แต่ยังอยู่ภายในสี่สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันแรก แต่ยังอยู่ภายในสี่สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน ถือว่า นิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้นและจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
 - ๒๘.๒.๓ การขอถอนเมื่อพ้นกำหนด ตามของ ๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

- ๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งมิได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะหรือ
คณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับ
ระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย
- ๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วย
กิตในการศึกษาภาคปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจาก
คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกข้อ ๓๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา
ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ
๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้มีเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดี
หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้รับระดับ F ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกข้อ ๖๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา
ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีความสมบูรณ์เพิ่มเติม ดังนี้

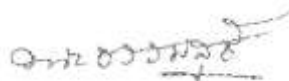
๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

- ๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่
กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ
- ๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐
- ๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่
ลงทะเบียนไว้และ
- ๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิด
อย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

- ๖๕.๒.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่
กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ
- ๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕
- ๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่
ลงทะเบียนไว้และ
- ๖๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่าง
ร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗**

เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความในข้อ ๘, ๑๘ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะ หรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) นิสิตหลักสูตรปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาค การศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิต ในมหาวิทยาลัย และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีที่ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ

(๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือ ค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้น ๆ

(๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัย

(๔) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาค การศึกษาปกติ

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวม ของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้ว

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาค การศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการเทียบและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นประธาน

(๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาวิชาการ

(๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผลเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการกรรมการตามข้อ

(๓) และ (๔) ให้วาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ระบบ มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๒) ออกประกาศหรือคำสั่งเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๓) รับพิจารณาคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

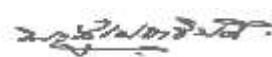
(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาที่ดำเนินการไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้

ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระสุเมธาธิปัตติ)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๑**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญา และหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วใน สถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

(๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขอโอนมิตต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน

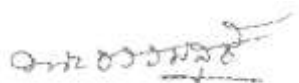
(๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของ ผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือ เทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอนเสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา

(๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ ให้รวมเป็นหน่วยกิต ตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้

(๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต

นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การโอนผลการศึกษา

๑) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๔๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๕๐ หน่วยกิต

๒) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๔๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๒ การเทียบโอนผลการศึกษา

๑) วุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตได้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๒) วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ๔ ประโยค บาลีศึกษา ๔ ประโยค และอภิธรรมบัณฑิต เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๔๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๕๐ หน่วยกิต

๓) วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ๔ ประโยค บาลีศึกษา ๔ ประโยค และอภิธรรมบัณฑิต เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๔๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

- ๒ -

๔) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาด้านพระพุทธศาสนา ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๕) วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ได้โอนผลการเรียนในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตได้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๓ การโอนและการเทียบโอนใดๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วก่อนที่จะออกประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยได้มีมติไว้

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖**

เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖"

ข้อ ๒ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรชั้นปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๒๒

(๒) ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ ๒/๒๕๓๒ เรื่อง การปฏิบัติงานของพระภิกษุ

ข้อ ๔ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

“นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ” หมายความว่า พระภิกษุหรือสามเณรผู้ศึกษาครบตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตและกำลังปฏิบัติศาสนกิจ

“ศาสนกิจ” หมายความว่า การสนองงานในกิจการคณะสงฆ์และงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี
- (๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือก

จากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๔ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุรูปหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรณภาพหรือตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ลาสิกขา
- (๔) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้น ๆ

กรณีที่กรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะการปฏิบัติศาสนกิจที่พึงประสงค์ แผนงานหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ

(๓) ควบคุม ดูแลและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์

(๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูลการลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๑๐ การปฏิบัติศาสนกิจมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- (๒) เพื่อการสนองงานในกิจการคณะสงฆ์
- (๓) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
- (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
- (๕) เพื่อสนองนโยบายและงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของนิสิตผู้ปฏิบัติศาสนกิจ

(๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท้า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และต้องมีหนังสือรับรองจากกองทะเบียนและวัดผล

(๒) ต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานครบตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการปฏิบัติศาสนกิจ นิสิตต้องปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิตเป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๑๓ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ

(๑) นิสิตปฏิบัติศาสนกิจที่เป็นพระสังฆาธิการให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย

(๒) นิสิตจะปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใด ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตจะไปพักอาศัยอยู่ปฏิบัติศาสนกิจทำหนังสือขอตัวต่อมหาวิทยาลัย

(๓) ในกรณีที่ไปปฏิบัติศาสนกิจนอกวัดที่สังกัดจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตสังกัดเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๔ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย เพื่อให้คณะกรรมการอนุมัติ ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคมของปีการศึกษาครบตาม

หลักสูตร หากพ้นกำหนดถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย หรือบุคคลที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร เป็นที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติศาสนกิจแต่ละรูป

ข้อ ๑๖ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ จะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถ้าไม่เข้ารับการปฐมนิเทศถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ปฏิบัติศาสนกิจ หากจำเป็นต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ให้เจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนัก ที่นิสิตจะย้ายไปปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใหม่ ทำหนังสือถึงเจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนักที่นิสิตปฏิบัติศาสนกิจอยู่เดิมเพื่อขอตัวนิสิต เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้นิสิตทำหนังสือขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องรายงานการปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัย อย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมไม่นำความเสื่อมเสียมาให้แก่พระพุทธศาสนาและมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องไม่ละทิ้งหน้าที่และต้องไม่รายงานการปฏิบัติศาสนกิจอันเป็นเท็จ

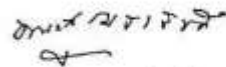
หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะเมิตข้อบังคับ มีโทษดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ไม่ได้รับหนังสือรับรองผลการศึกษาและระงับการให้ปริญญาตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

เพื่อให้การปฏิบัติงานบริการสังคมของนิสิตคฤหัสถ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของนิสิตที่เป็นพระภิกษุและสามเณร และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖"

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

"นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม" หมายความว่า นิสิตคฤหัสถ์ที่กำลังศึกษาตามหลักสูตร พุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และกำลังปฏิบัติงานบริการสังคม

"การปฏิบัติงานบริการสังคม" หมายความว่า การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการแก่สังคมตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี

(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการจำนวน ๓ รูป ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๓ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ รูปหรือคน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต

ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นพระภิกษุหนึ่งรูปเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพตามวาระ

กรณีที่มีการกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานบริการสังคม กรอบ แนวทางและแผนงานการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานบริการสังคม ทั้งด้านวิชาการ และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๓) ควบคุม ดูแล และนำผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์

(๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการ และเสนอข้อมูล การลงโทษ แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓ การปฏิบัติงานบริการสังคม

- ข้อ ๘ การปฏิบัติงานบริการสังคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้
- (๑) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 - (๒) เพื่อสนองงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
 - (๓) เพื่อสนองนโยบายของรัฐและคณะสงฆ์
 - (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
- ข้อ ๙ คุณสมบัติของนิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๑) นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป
 - (๒) ผลการศึกษามีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐
- ข้อ ๑๐ นิสิตต้องปฏิบัติงานบริการสังคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติงานบริการสังคม
- ข้อ ๑๑ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม ณ สถานที่ใด ต้องยื่นคำร้องการบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๒ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคมต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๓ ในระหว่างปฏิบัติงานบริการสังคม หากจำเป็นจะต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติงานบริการสังคม จะต้องดำเนินการขออนุมัติตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๔ การรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๑) นิสิตต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยสม่ำเสมอ ตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
 - (๒) เมื่อปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติงานบริการสังคมแต่ละคน

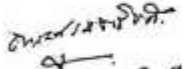
หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

- ข้อ ๑๖ มหาวิทยาลัยจะไม่อนุมัติปริญญา เป็นเวลา ๒ ปี แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับต่อไปนี้
- (๑) ไม่ปฏิบัติงานบริการสังคม
 - (๒) ละทิ้งการปฏิบัติงานบริการสังคม
 - (๓) ไม่รายงานผล หรือรายงานผลอันเป็นเท็จ

ข้อ ๑๗ นิติปฏิบัติงานบริการสังคม หากปฏิบัติไม่เหมาะสมอันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัย เมื่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วมีความผิด จะถูกพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ระวังการให้ปริญญา ตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑ กันยายน ๒๕๕๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญามีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”

โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”

ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ประกาศนี้แทน ตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๙ ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร

วิชาเอก-โท

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	- ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา		๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาเอก		๕๖	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาโท		๑๘	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๕๐	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

วิชาเอกเดี่ยว

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	๑๐๔	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา		๓๐	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาแกน		๓๓	หน่วยกิต
๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน		๓๒	หน่วยกิต
๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา		๙	หน่วยกิต
๓. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
รวม	ไม่น้อยกว่า	๑๕๐	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พระธรรมปัญญาบดี

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร

๑. พระครูปริยัติกิตติธำรง,รศ.ดร.

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
ประวัติพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สถาบันทางสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ภาษาอังกฤษกับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน)

งานวิจัย

พระครูปริยัติกิตติธำรง, ผศ.ดร. (๒๕๕๖). “ผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในสังคมไทย”. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

หนังสือ/ตำรา

พระครูปริยัติกิตติธำรง, (๒๕๕๕). สถาบันสังคม. กรุงเทพมหานคร : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์. จำนวน ๒๕๕ หน้า.
พระครูปริยัติกิตติธำรง, (๒๕๕๗). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์. จำนวน ๒๕๔ หน้า.

พระครูปริยัติกิตติธำรง, (๒๕๕๙). พัฒนาการพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. จำนวน ๒๖๓ หน้า.

บทความวิชาการ

พระครูปริยัติกิตติธำรง, (๒๕๕๗). “ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน”. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๗) : ๒๕ – ๓๗.

Phrakhrupariyattikittithamrong, (2016). “The Effects of Alcohol Consumption in Thai Society.” *Journal of International Buddhist Studies*. Vol.7 No.2 (July – December 2016). pp. 1 -10.

๒. พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

อาจารย์

สังกัด

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
ทฤษฎีสังคมวิทยาในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักการสังคมสงเคราะห์ในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสังคมสงเคราะห์ในพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่นๆ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัฒนธรรมไทย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระพุทธศาสนากับกระบวนการประชาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังคมวิทยาการสื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาในชีวิตประจำวัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ภาวะผู้นำทางการจัดการตามแนวพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มนุษย์กับสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
แต่งแปลบาลี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน)

งานวิจัย

พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต (ผิวเผือด). “การบริหารจัดการองค์กรและการสร้างเครือข่ายของกลุ่มสังฆพัฒนาเพื่อชีวิตและชุมชน”. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.ทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส).

พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต (ผิวเผือด). “แนวทางการจัดการบุหรีในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”. ๒๕๕๙. สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส).

บทความทางวิชาการ

พระมหาสุเทพ ผิวเผือดและคณะ. (๒๕๕๗). “การนำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนไปสู่การปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ”.วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๗) : ๗๗-๘๙.

๓. ดร.ณัฐพงศ์ สัจจวรรณ์

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน ๓ ปีย้อนหลัง

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน)

หนังสือ/ตำรา

- ณัฐพงศ์ สัจจวรรณ์ (๒๕๕๕). **จิตวิทยาสังคมและบุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, จำนวน ๓๐๙ หน้า.
- ณัฐพงศ์ สัจจวรรณ์ (๒๕๕๕). **อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, จำนวน ๒๐๖ หน้า.
- ณัฐพงศ์ สัจจวรรณ์. (๒๕๕๕). **วิเคราะห์ข้อปัญหาและสัมมนาทางสังคม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, จำนวน ๒๔๙ หน้า.
- ณัฐพงศ์ สัจจวรรณ์. (๒๕๕๘). **สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, จำนวน ๑๑๙ หน้า.

บทความวิชาการ

- Mr. Nathapong Sangworawan. “*Management of Eradication (Unshadow Slaughter)*”. *Shodh Drishti An International Refereed Research Journal*. Vol. 8 No. 1 (January – March 2017) : pp. 107 -115.

๔. นายผดุง วรรณทอง

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัด คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน จำนวน ๓ ปีย้อนหลัง

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
มนุษยกับสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วรรณคดีบาลี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เทคนิคการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การสังคมสงเคราะห์กับความเป็นธรรมในสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การวางแผนและควบคุมงานบริหาร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสนาทั่วไป	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สัมมนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักการอบรมและการประชุม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังคมวิทยาเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การใช้ภาษาบาลี ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การใช้ภาษาบาลี ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน)

หนังสือ/ตำรา

ผดุง วรรณทอง. (๒๕๕๕). **เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. จำนวน ๑๗๕ หน้า.

ผดุง วรรณทอง. (๒๕๕๗). **บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. จำนวน ๑๘๕ หน้า.

ผดุง วรรณทอง.(๒๕๕๘). **สังคมวิทยาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. จำนวน ๒๙๑ หน้า.

บทความทางวิชาการ

ผดุง วรรณทอง. (๒๕๕๖). “บทวิเคราะห์ : พระมหาเจดีย์ชเวดากอง นำทองจากกรุงศรีอยุธยาไปสร้างจริงหรือไม่”. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๖) : ๖๖ - ๘๓.

ผดุง วรรณทอง (๒๕๕๘). “Sociology จัดระเบียบผี จัดระเบียบคน”. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๘) : ๒๗๕ – ๒๙๑.

๕. นายดาวเหนือ บุตรสีทา

ส่วนที่ ๑ ตำแหน่ง

อาจารย์

สังกัด

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒ ประสบการณ์การสอน จำนวน ๓ ปีซ้อนหลัง

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
พุทธธรรมกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังคมวิทยาเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
สังคมวิทยาองค์การและการจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
บทบาทพระสงฆ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
การบริหารงานสวัสดิการสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พฤติกรรมรวมหมู่และขบวนการทางสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓ ผลงานทางวิชาการ (พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน)

งานวิจัย

พระครูวินัยธรเอนก เตชวโร และดาวเหนือ บุตรสีทา, “การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเยาวชนโดยใช้ทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นในจังหวัดสุโขทัย”. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๙.

บทความทางวิชาการ

พระดาวเหนือ บุตรสีทา. “การสร้างเครือข่ายและการจัดการเครือข่ายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของชุมชนบ้านพบรมมนำสุข อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย”. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ (ตุลาคม ๒๕๕๗) : ๑๗๑-๑๘๙.

ดาวเหนือ บุตรสีทา. “ถอดบทเรียนเปลี่ยนความคิดการสร้างความสุขในสังคมผู้สูงอายุ”. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม (JMSSD). ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม) ๒๕๕๙ : ๘๕ - ๙๖.

ภาคผนวก จ

ประกาศอนุมัติหลักสูตรและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

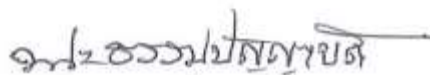
ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) คณะสังคมศาสตร์

เพื่อให้การบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันพุธที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

“สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) คณะสังคมศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๘๑ / ๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙)

เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา สังคมวิทยา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๙) สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๙) ประกอบด้วย :-

๑. พระมหาสุเทพ สุปันต์โต	ประธานกรรมการ
๒. ผศ.ดร.ณัฐพงศ์ สังวรวรรณ	กรรมการ
๓. อาจารย์ ดร.บัว พลรัมย์	กรรมการ
๔. ผศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจัดดี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผศ.ดร.จักรกริช สังขมณี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. อาจารย์ผดุง วรรณทอง	กรรมการและเลขานุการ
๗. อาจารย์ดาวเหนือ บุตรสีทา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในภายนอกและจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการจำเป็น ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๒. พิจารณาข้อมูลตามแนวทางในประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง ขั้นตอนในการเปิดและปิดหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. ร่างกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์และกรอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร และจัดทำรายละเอียดแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้รายวิชา (Curriculum Mapping)

/๔. ร่างและจัดทำ...

๔. ร่างและจัดทำเอกสารรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. ๒) (Program Specification) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ

๕. เสนอร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการประจำคณะ และสภาวิชาการตามลำดับ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย